Влада-Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 102 (2104) ♦ Вівторок, 8 червня 1999 року ♦ Ціна договірна

Наша дума, наша пісня не вмре, не загине!

Інакше, як апофеозом пісенного розмаю України, не назвати творчий звіт майстрів мистецтв та художніх колективів Черкаської області, який проведено з великим успіхом у рамках Всеукраїнського огляду народної творчості в Національному палаці «Україна» в Києві.

Хвилююче і щиро привітав земляків Шевченкового краю Голова Верховної Ради України О. Ткаченко, котрий своєю присутністю на концерті вніс ще більшу урочистість у святковий вечір.

Черкащина... Серце України, українського родоводу. Земля, яка подарувала Україні двох найвеличніших її геніїв, — державника Богдана Хмельницького та пророка української нації Тараса Шевченка. Батьківщина Северина Наливайка, Григорія Сковороди та Івана Нечуя-Левицького...

(Закінчення на 2-й стор.).

8 червня

✔ 1648 р. Звернення Богдана Хмельницького до російського царя Олексія Михайловича з пропозицією вступити у боротьбу за польський престол після смерті Владислава IV.

✔ 1906 р. Початок виходу першої в Україні легальної більшовицької газети «Работник».

✔ 1947 р. Відкрито запорізький шлюз. Відновлено наскрізне судноплавство по Дніпру.

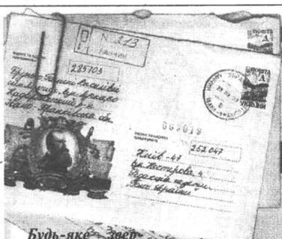

До людей - без чиновницьких викрутасів

Будь-яке звернення до керівника влади, а надто те, яке зачарованим колом кружляє за різними адресами і врешті потрапляє до редакції як до останньої інстанції, — то своєрідний індикатор проблеми. Одному можна допомогти, іншого скерувати чи проконсультувати, а завтра — новий потік скарг. І цей процес може бути безупинним, якщо не знайти корінь зла. Найпростіше — зіслатися на загальну кризу, недосконалі закони, протистояння двох гілок влади тощо.

Що намагаються цьому протиставити на Івано-Франківщині? Про акцію газети — День відкритого листа — читайте на стор. 6—7.

У номер

НАТО наполягає на капітуляції Белграда

Перший безпосередній контакт генералів НАТО та Югославії завершився безрезультатно. Переговори на сербо-македонському кордоні так і не дали очікуваного миру. Причиною цього, повідомляють інформагенції, стали розбіжності в питанні іноземної військової присутності в краї: серби наполягали, щоб міжнародний контингент увійшов до Косово лише після ухвали відповідної резолюції Ради Безпеки ООН.

(Закінчення на 4-й стор.).

Стихія

Зсув з'їдає мільйони

Кабінет міністрів надав Чернівецькій облдержадміністрації 2,7 млн. грн. для забезпечення житлом буковинців, котрі потерпіли внаслідок стихійного лиха.

Зсув грунту в селі Костинці Сторожинецького району Чернівецької області розпочався 18 квітня. 40 будинків населеного пункту було зруйновано, 65 — пошкоджено. На щастя, обійшлося без жертв і потерпілих. За оцінками фахівців, зсув стався через підняття рівня грунтових вод, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Врожай-99

І на «хімію» коштів немає

За даними МінАПК, сільгоспвиробники забезпечені засобами захисту рослин на 29% від потреби — з необхідних 27 тис. тонн господарства мають трохи більш як 7,8 тис. тонн. Зокрема, гербіцидів — 31%.

Найоптимістичніша ситуація в Івано-Франківській, Чернівецькій, Волинській, Київській та Донецькій областях — там у наявності майже 50% потрібної «хімії».

Ще 7 тис. тонн пестицидів — на складах підприємницьких структур і хімпідприємств, але коштів у товаровиробників на придбання препаратів немає.

Крим з погляду вічності

3

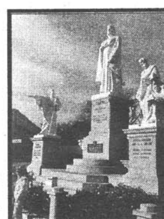

«Лупайте сю скалу...»

13

СПРОБУЙ І ВИГРАЙ!

Передплатникам Херсонщини, без перебільшення, пощастило. Адже той, хто залишатиметься з «Голосом України» і в другому півріччі, може стати володарем незвичайного призу. А саме — веслового човна «Фофан», якого люб'язно надала виробнича і комерційна фірма «Славутич» з Голої Пристані. Голова правління Олександр Гаврилко (саме його та «Фофана» ви бачите на знімку) — давній шанувальник нашої газети. І як не сутужно нині очолюваному ним «Славутичу», але Олександр Григорович пішов нам назустріч і, як то кажуть, викроїв цього диво-човна для наших передплатників.

Для тих, хто, може, вперше чує про такий човен, повідомляємо. «Фофан» сконструйовано Фан-дер-Флітом ще на початку нашого століття, він виграв конкурс на кращий човен для народного веслування в дореволюційній Росії. За 100 років човен зажив доброї слави. Передусім простотою і надійністю. Тож, гадаємо, такого красеня волів би кожен мати у своєму господарстві. А для цього треба лише встигнути передплатити наш «Голос».

❍ У Києві під час спроби визволити робітника з-під земляного завалу, що утворився на каналізаційній мережі, загинули двоє рятувальників. Пошуки потерпілого тривають.

❍ У лікарні Донецька помер ще один гірник, який постраждав від вибуху газу на шахті ім. Засядька. Кількість жертв трагедії сягнула 50 осіб.

P.S.

Передплата-99

У номер

✔ Київ

Неполітична Спілка займеться політикою. Податковою

Минулої суботи народилася ще одна неполітична всеукраїнська громадська організація — Спілка платників податків України (СППУ). «Новонароджене дитя» не приховує амбітних намірів — стати наймасовішою організацією, оскільки тема податків на відміну від якоїсь ідеї має глобальні масштаби. Спілка захищатиме законні права й інтереси платників податків, братиме участь у реформуванні і стабілізації податкової політики.

Голова СППУ народний депутат Сергій Терьохін запевнив, що новостворена організація не буде залежна від окремих фінансових донорів і партій. Розмір вступного і членського внеску для індивідуального члена — 1 гривня. Звісно, якщо всі платники податків вступлять до Спілки, донорство їй і не потрібне.

Типове порушення — «тиск» чоловіка

Один із кандидатів на посаду Київського міського голови, народний депутат Григорій Суркіс оскаржив результати виборів у суді. Як повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» в Київській міській виборчій комісії, розгляд його позову призначено в Старокиївському районному суді на середу, 9 червня.

У міськвиборчкомі на розгляді дві заяви Г. Суркіса про визнання недійсними результатів виборів, на яких переміг Олександр Омельченко, і близько трьох тисяч актів про порушення, начебто допущені під час голосування. За словами голови міськвиборчкому Михайла Терещенка, найтиповіші порушення, зафіксовані в актах, — це перебування в кабінці для голосування по дві особи водночас, заповнення бюлетенів виборцями поза кабінкою, «тиск» на дружину з боку чоловіка.

Бути чи не бути Лазаренку претендентом?

Лідер Всеукраїнського об'єднання «Громада», екс-прем'єр Павло Лазаренко висунутий претендентом на кандидата у Президенти у шести містах України, повідомляє прес-служба партії. Збори виборців із висунення П. Лазаренка відбулися у Харкові, Чернігові, Хмельницькому, Кіровограді, Севастополі та Миколаєві. Однак, за повідомленням «Інтерфакс-Україна», документи до Центрвиборчкому для реєстрації Павла Івановича претендентом поки що не надійшли.

✔ Донецьк

На «читаючій» вулиці — свято

Перші дні червня для читаючої донецької публіки перетворилися на суцільне свято: шахтарська столиця приймала одразу два великі форуми — «Всеукраїнські дні преси і книги» та «Книжкова справа Донбасу». За підсумками останнього, лауреатами стали газети «Донбас», «Донеччина», «Світлиця», «Вечерній Донецк», «Кочегарка» (Горлівка), «Вісті» (Слов'янськ), «Зоря» (Красний Лиман), журнал «Схід» та інші періодичні видання, в тому числі — чимало україномовних.

Фото Олексія БУДЬКА.

Наша дума, наша пісня не вмре, не загине!

(Початок на 1-й стор.).

Тож творчий звіт Черкаської області став не просто черговим заходом. Це був справжній гімн українській землі, українській волі, українській державності.

Керівник адміністрації Президента Микола Білоблоцький вручив дипломи про присвоєння почесних звань народних артисток України тріо бандуристок «Вербена» — Лідії Зайнчківській, Людмилі Лариковій та Ользі Калині, відзнаку Президента України орден «За заслуги» III ступеня народній артистці України Ользі Павловській та іншим діячам мистецтв Черкащини. Він зачитав вітання глави нашої держави Леоніда Кучми, в якому висловлювалася тверда переконаність в тому, що «нащадки слави Богдана Хмельницького та Тараса Шевченка примножать вікові традиції Черкаської землі». Укази Президента та глави уряду про присвоєння почесних звань та нагородження почесними грамотами митців Черкащини виголосив віце-прем'єр-міністр України Валерій Смолій.

➡ Черкащан вітає Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко

Свої таланти демонструють народні умільці

А потім на сцені Національного палацу пролунали вогненно-пристрасні рядки з Тарасових «Гайдамаків», вистраждані «Думи», пророчі «І мертвим, і живим...». Не раз і не два зал вибухав оплесками, коли співав Черкаський державний заслужений український народний хор, капела бандуристів, Уманський камерний хор, ансамбль духовної музики «Канон», самодіяльний хор «Воскресіння» з Золотоноші, хори музичних училищ з Умані й Черкас. А коли все багатоголосе й прекрасне могуття заспівало «Реве та стогне Дніпр широкий» —зал в єдиному пориві піднявся і стоячи співав разом з хорами пісню — народний гімн України.

Невмирущість народного духу, незнищенність його високої духовної краси ще й ще раз засвідчив творчий мистецький звіт Тарасового і Богданового краю —Черкащини.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Обережно: «зіпсований телефон»

Репліка

Від «перешкод на лінії» постраждала репутація двох найбільших в Україні авторитетів. Зауважте: написано без лапок, отже, ви відгадали правильно — Президента й Прем'єр-міністра. Леоніду Даниловичу приписали «намір розпустити парламент і скинути уряд руками Верховної Ради». А між тим у нього з цього приводу «прямо протилежна думка. Так ні: щось не дочули, щось приписали — і пішли гуляти чиїсь, м'яко кажучи, домисли і припущення мільйонними аудиторіями. А хтось у цей час потихеньку потирає руки».

Не дочули і приписали, м'яко кажучи, домисел і Валерію Павловичу: хтось потихеньку потирав руки, а хтось нашіптував на зацікавлене вушко: прем'єр ініціює збирання підписів про відставку Голови Верховної Ради... Насправді, він ніколи цим не займався і не займатиметься: «Вважаю, що це абсолютно неправильно й недоцільно, оскільки є керівники держави, і вони можуть удвох, утрьох або вчотирьох вирішити всі політичні і соціально-економічні питання».

(Ех, пане прем'єре: не тільки керівникам краще «вирішується» на трьох).

Валерій Пустовойтенко зізнався, що Леонід Кучма заборонив йому... займатися виборами. І він не займається: від спокуси подалі навіть керівництвом НДП себе "навант[ажив]". Поки рядові члени партії нестимуть у "мільйонні аудиторії" слово правди про Леоніда Даниловича, їхній ватаг "робитиме все, щоб населення держави могло спокійно жити і мати достаток". Шкода, що пан Матвієнко раніше не передав прапор Народно-демократичної до рук прем'єра. Може, ми вже давно мали б достаток. А то лише домисли і припущення.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Заява депутатської фракції Комуністичної партії України у Верховній Раді України з приводу намагань правлячого режиму щодо «роздержавлення» Ощадного банку України

Правлячий режим, очолюваний Президентом України Л. Кучмою, розваливши вітчизняну економіку, фактично розтринькавши загальнодержавну власність, знищивши могутній технічний та інтелектуальний потенціал нації, довівши народ України до злиденного життя та створивши парникові умови для процвітання кримінально-тіньового капіталу, з небаченим нахабством взявся за нову злочинну акцію — привласнення Державного Ощадного банку.

Першим етапом цієї акції стало перетворення Ощадного банку на відкрите акціонерне товариство відповідно до розпорядження Президента України Л. Кучми від 20 травня 1999 року № 106 та постанови Кабінету Міністрів від 21 травня 1999 року № 878, що здійснено з грубим порушенням статей 29, 30, 41, 46, 47 Закону України «Про господарські товариства» і статті 24 Закону «Про банки і банківську діяльність».

Ощадний банк був головним банком України, в якому наші співвітчизники зберігали зароблені потом і мозолями кошти і на який Законом України «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України» покладено відповідальність за відшкодування знецінених грошових заощаджень. Тепер актами Президента Л. Кучми та уряду В. Пустовойтенка його перетворено на кишеньковий банк агонізуючого режиму. Це робиться у той час, коли по всій Україні створюються громадські «Об'єднання за повернення заощаджень».

Те, що порушення законів України Президентом і Прем'єр-міністром стало системою, не є чимось новим у «незалежній» Україні. Але звертає увагу та особливість, що у даному разі причетними до антизаконної акції стали президентські поплічники — народні депутати Р. Безсмертний, І. Плужніков, В. Хорошковський, а також секретар Ради національної безпеки і оборони В. Горбулін, міністр фінансів І. Мітюков, міністр економіки В. Роговий, заступник голови Фонду державного майна С. Глушко, голова Національного банку В. Ющенко, голова правління Пенсійного фонду Б. Зайчук, які відповідно до постанови уряду ввійшли до вищого органу управління банком — Спостережної ради, головою якої призначений В. Пустовойтенко.

Цим ще раз підтверджено, що для Президента Л. Кучми та його прибічників не існує ні законів, ні морально-етичних бар'єрів. Заради власної наживи і збереження за собою керівних посад вони діють будь-якими методами, в тому числі навіть за рахунок пограбування власного народу.

Фракція Комуністичної партії у Верховній Раді України рішуче засуджує чергову антидержавну, антинародну дію буржуазно-кримінального режиму.

Звертаємося до народу України із закликом замислитися над діями Президента, який сприяє нехтуванню законів України, пограбуванню нашої країни та її народу.

Наполягаємо на негайному прийнятті законодавчого акта, яким заборонити зміну державної форми власності Державного Ощадбанку України, принаймні, до повного повернення громадянам України їхніх знецінених заощаджень.

Вимагаємо негайної відставки В. Пустовойтенка з посади Прем'єр-міністра і В. Ющенка з посади голови правління Національного банку.

Закликаємо народних депутатів України підтримати цю заяву як документ соціального захисту наших співвітчизників і перепону на шляху нових злочинних намірів корумпованої верхівки.

Петро СИМОНЕНКО,
керівник фракції.

«Перехрестя, поле зустрічі інтересів Заходу, Близького Сходу і Сходу»

Крим з погляду вічності

Що ближче літо, пора відпусток, то більше поглядів звернено на чарівний півострів. Кому не хочеться перетворитись на безтурботного курортника, оздоровитися серед благословенних гір, моря, незабутніх пейзажів?

Вам тільки здається, що ви все знаєте про Крим. Але то — ілюзія...

Ви переконаєтеся в цьому хоча б із бесіди нашого власного кореспондента в автономії Віктора Хоменка з Головою Верховної Ради АРК Леонідом ГРАЧЕМ.

«Оазис миру і розквіту культур»

— Леоніде Івановичу, насамперед про геополітичний і культурний феномен півострова. Адже життя автономії привертає дедалі більшу увагу громадськості не лише в Україні. Йдеться про сучасне осмислення руїн та ідей древніх Пантікапея, Херсонеса Таврійського, городищ легендарного Неаполя Скіфського, середньовічних Кафської і Судакської фортець, таємничих печерних християнських першохрамів, численних палаців-музеїв останніх століть, бастіонів Севастополя і Перекопу, підземель Аджимушкаю, античних, готських, тюркських, італійських, слов'янських писемних пам'яток — усього історико-культурного багатства півострова, який усі знавці джерел цивілізації називають найбагатшим музеєм світу під відкритим небом.

— Наша історія велична не лише тому, що маємо тут Боспорське царство, Мітрідат, Чуфут-Кале, яким понад дві з половиною тисячі років. Вона велична передусім переплетінням древніх культур (можна проводити паралель між древньою Елладою і керченським Мітрідатом). Велична у всіх сенсах — економічному, громадському, державному будівництві, в неповторності, самобутності історії.

Крим — це ще й велике поле борні, на якому билися не один вік і не одне покоління. В історії Криму — і велика звитяга, і гіркота, причому і далекого минулого, і минаючого століття.

Крим — це дійсно величезне перехрестя, на якому колись почала ходу християнська релігія (чого вартий Володимирський собор у Севастополі!). На кримському перехресті перетинаються шляхи християнства і мусульманства.

У Криму перетинаються інтереси Заходу, Близького Сходу і Сходу. І які лихі години не проносилися над Кримом, він неодмінно виходив на стежку творення, виходив з найменшими втратами, і збереження реліквій культур тому підтвердження.

Крим має чудодійну властивість притягувати до себе всіх і вся. Його обожнюють і прості люди, і видатні постаті. Згадаймо Олександра Пушкіна, Лесю Українку... Крим надихає. Саме тут народилися таланти Айвазовського, Волошина...

— Пабло Неруда писав про Крим, що це «найпишніша медаль, яку сам Бог подарував земній кулі».

— Гадаю, це наймісткіша і найзначніша оцінка. За природно-кліматичними даними півострів не має рівних у світі. Та головне — сумісність, взаємозбагачення всіх культур, якими наповнений і просякнутий Крим, — починаючи з давньогрецької, італійської культур.

І якщо спробувати осмислити, в якому становищі нині опинилося це велике надбання, в якому обрамленні, виникає почуття невдоволення. Велич, що дісталася нам, нащадкам, не завжди цінується, не підноситься так, щоб ця спадщина працювала на авторитет Криму.

«Достатньо різкого кроку, щоб ожив у політичному розумінні вулкан»

— Хтось дуже правильно назвав Крим мембранним.

— Півострів особливо вразливий, особливо рухливий з точки зору громадсько-політичних настроїв, процесів. Крим настільки чутливий, що реагує моментально. Достатньо якогось різкого кроку, щоб автономія в політичному розумінні стала вулканом.

Аналізуючи ті чи інші кримські події, зумовлені такими вулканізуючими чинниками, я завжди запитую себе: чому півострів, ідучи по лезу бритви, все-таки не повторив (переконаний, що і не повторить) долі, скажімо, Чечні, чи Косово, чи інших вогненебезпечних точок, де проблема взаємостосунків регіону з автономними правами перейшла рамки дозволеного і переросла в конфлікт із центром? Я завжди знаходжу одну з головних відповідей на це запитання: саме велич історії, і особливо взаємозалежність пластів культур різних народів і етносів у Криму, — саме все це і є гарантом спокою і миру. Немає необхідності проводити грані між культурою української і російською чи білоруською, кримсько-татарською і грецькою, вірменською і єврейською. Ці культури настільки взаємопроникні, що зайві кордони непотрібні.

«Час збирати каміння»

— Символічне, інтернаціонально-духовне поняття закріплене в Конституції автономії про людей, які населяють Крим: кримчани. Вживаємо його по аналогії з подібними — полтавчани, галичани, волиняни...

— Кримчани, маю сміливість стверджувати, це не просто термінологія або гучне поняття, що отримало офіційно-юридичний статус шляхом закріплення в Конституції автономії. Те, що такий термін з'явився в нашому Основному Законі і його вдалось у Києві у Верховній Раді захистити в жорстких суперечках, є наслідком історичної необхідності, якщо хочете. Бо в Криму формується нова спільнота з спільною культурою, історією, аурою, духом. Саме ця обставина і є головною гарантією миру, того, що всі катаклізми, які досі були і потенційно можуть бути в Криму, не доведуть до міжусобиць, міжнаціональної ворожнечі.

Крим отримав разом з Конституцією реальну можливість самоврядування. Він має право на свою мовну, економічну, політичну позицію і політику, що ми і реалізуємо.

«Крим буде райським яблуком, але не яблуком розбрату»

— Світ дедалі більше говорить про органічну, нерозривну єдність культурного, політичного і суспільного життя півострова з материковою Україною, їхню єдину історичну долю.

— Факт нерозривності вікових культурних зв'язків України і Криму доводити не потрібно, він сумніву не підлягає. Адже дуже багато визначних особистостей працювали обіруч. Хоча дехто хоче підняти негативну хвилю надуманих дискусій через ревізії 54-го року, та це все наносне, дрібне. Де б не знаходився всі ці часи Крим: у Росії, в Україні, — він однаково сильними узами буде пов'язаний з культурою і України, і Росії. Крим багатогранний у своїх культурних зв'язках. Це — Мекка культур. І в цьому особливість півострова —культурологічна, філософська, політична.

Держава має пишатися Кримом. Сама наявність Криму у кордонах України повинна викликати у всіх почуття гордості.

— Переконаний, що в аналі історії і в праці політологів уже ввійшов і надалі набуватиме дедалі більшого резонансу і глибини усвідомлення унікальний досвід Криму у вирішенні геополітичних питань.

— Є в Києві люди, які мають підстави називатися державними мужами, які дивляться не у вчорашній, а в завтрашній день. Альтернативи вирішенню проблеми кримської автономії, з одного боку, немає, з другого —немає ціни цій події.

Ми знаємо приклад туманного Альбіону у відносинах з Ірландією, знаємо приклад взаємовідносин Москви з Чечнею, знаємо проблеми Косово і Белграда, бачимо поруч і проблему курдів. На такому тлі тим яснішою суть кримської ситуації, де для спалаху пожежі багато не треба. А ось зробити так, щоб пожежа не спалахнула, щоб на кримській землі панувала не ворожнеча, а добро, — це найважче і найцінніше, що вдалося досягти Криму.

Хоча, ніде правди діти, Крим дехто й досі хоче перетворити на яблуко розбрату, та цього не буде. Крим буде райським яблуком.

Розмову вів Віктор ХОМЕНКО.

ЛУЦЕНКО Віталій Іванович

Центральний Комітет Комуністичної партії України, депутатська фракція комуністів у Верховній Раді України з глибоким болем сприйняли сумну звістку про передчасну смерть 3 червня 1999 року на 62-му році життя Віталія Івановича Луценка — члена Президії, секретаря ЦК Компартії України, народного депутата України, голови Комітету Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів.

Пішла з життя чудова, надзвичайно працьовита і відповідальна людина, до останнього свого подиху віддана справі трудового народу, ідеям комунізму.

Віталій Іванович Луценко народився 15 серпня 1937 року в селі Парафіївка на Чернігівщині. Закінчив Київський технологічний інститут харчової промисловості, Академію суспільних наук, захистив дисертацію на вчений ступінь кандидата економічних наук.

Його трудовий шлях тривав майже 40 років. Він працював на підприємствах харчової промисловості, у будівельних організаціях. Багато років життя віддав партійній роботі, пройшовши всі щаблі — від інструктора партійного комітету до першого секретаря Рівненського обкому Компартії України. Неодноразово обирався депутатом місцевих рад депутатів трудящих, членом їх виконкомів. Його робочим місцем були заводи і фабрики, колгоспні і радгоспні поля і ферми, державні установи й організації, військові частини, навчальні заклади.

Після контрреволюційного перевороту і антиконституційної заборони Комуністичної партії України у серпні 1991 року комуніст Віталій Луценко був серед тих, хто залишився вірний комуністичній ідеї соціальної справедливості. У складних умовах разом з групою однодумців проводив необхідну організаторську роботу з відновлення і реєстрації в 1993 році Комуністичної партії України, поповнення її рядів, розгортання масової ідейно-політичної та організаційної діяльності. І люди вірили йому, йшли за ним.

У березні 1998 року Віталій Луценко обирається народним депутатом, і фракція комуністів у Верховній Раді направляє його на роботу головою новоутвореного парламентського Комітету у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів. Це — одна з найскладніших і найвідповідальніших ділянок, адже йдеться про людські долі.

І мільйони людей по всій Україні із хвилюванням слухали його пристрасні слова, слідкували за наполегливою боротьбою народного депутата Віталія Луценка за прийняття парламентом законів про соціальні права і гарантії, пільги для знедолених і найбільш незахищених верств населення — пенсіонерів, ветеранів війни та праці, чорнобильців, інвалідів, удів і сиріт.

Його добре знали у ветеранських організаціях. Його схвильований голос пізнавали по радіо. Кожен день на його адресу приходили сотні листів, телеграм, лунало безліч телефонних дзвінків з проханням допомогти. І він активно відгукувався на кожне звертання, робив усе, що було в його силах. Він щиро любив народ України, любив кожну людину. І люди любили його.

Товариші по партії, колеги справедливо називали Віталія Івановича людиною сильної волі, сильного духу.

Серце депутата-комуніста було переповнене людськими бідами, болем, проблемами. Серце, яке все життя працювало з великою напругою, а в останні роки — вже і з перебоями. Натруджене серце хотіло спокою. Але спокій йому і не снився. Чергове лікування, коротке й інтенсивне, — і знов напружені будні без вихідних і відпусток.

В останній свій день 3 червня Віталій Іванович з'явився у сесійному залі Верховної Ради України весь у бинтах після складної операції, але знову готовий до нової боротьби. Його оточили друзі, які його любили. Його оточили опоненти, які його поважали. Ворогів у нього не було. І хто б міг подумати, що бачимо його востаннє. Пізно ввечері його не стало...

Важко змиритися з тим, що більше не будемо чути такий знайомий голос, не будемо обговорювати його виважені і обгрунтовані пропозиції та проекти, вистраждані ідеї, відгукуватися на його дотепні жарти, бачити його веселу усмішку... Підступна смерть вирвала його з наших бойових лав, вирвала на злеті, несподівано і передчасно. Сьогодні за своїм сином і громадянином сумує вся Україна.

Більше тридцяти років свого полум'яного життя Віталій Луценко віддав Рівненщині. І, мабуть, немає в цьому чудовому поліському краї і найвіддаленішого куточка, де б він не бував. Тут знають його не з газет, пам'ятають по конкретних справах. І він знав людей в обличчя і на імена. 5 червня тисячі рівненців провели його в останню путь. Рівненська земля прийняла його на вічний спочинок.

У глибокій скорботі перед світлою пам'яттю нашого дорогого Віталія Івановича Луценка схиляємо свої голови, схиляємо свої червоні прапори. Глибоке співчуття висловлюємо його вірній дружині і надійній соратниці Вірі Михайлівні, його любимим синам Сергію і Юрію, невісткам і онукам, рідним та близьким покійного.

Спи спокійно, дорогий наш друг і товариш. Хай рідна українська земля буде тобі пухом.

Твоє світле ім'я назавжди залишиться в наших серцях, у вдячній пам'яті нашого народу.

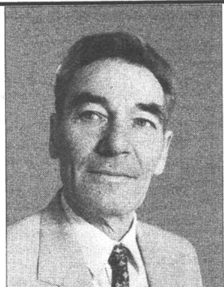

Ми продовжимо твою священну, благородну справу на благо трудового народу України.

Президія ЦК Комуністичної партії України. Фракція комуністів у Верховній Раді України.

Члени Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності та боротьби з організованою злочинністю і корупцією висловлюють щире співчуття сім'ї, близьким, рідним з приводу раптової смерті народного депутата України, голови Комітету у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів

Луценка Віталія Івановича.

Пам'ять про нього назавжди залишиться в наших серцях.

Члени Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності та боротьби з організованою злочинністю і корупцією висловлюють глибоке і щире співчуття народному депутату України, голові підкомітету з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією Нечипоруку Володимиру Павловичу з приводу тяжкої втрати — передчасної смерті його брата

Нечипорука Івана Павловича.

Хроніка. Факти. Події

✔ Відень

Пам'ятник Великому Каменяреві — у самому серці Європи

У столиці Австрії у день 83-річчя Івана Франка відкрито пам'ятник Великому Каменяреві. У церемонії брали участь міністр культури та мистецтв України Дмитро Остапенко, Посол України в Австрії Микола Макаревич, представники австрійської сторони. Учасникам урочистого зібрання було передано вітання від Леоніда Кучми.

Про необхідність відкриття такого пам'ятника у Відні йшлося давно. Іван Франко — чи не перший з великих письменників, який жив і творив, відчуваючи свою належність не тільки до національної культури, а й до культури загальноєвропейської.

Пам'ятник виготовлено за проектом українських художників київським акціонерним товариством «Біличі».

✔ Ісламабад

Поставлено крапку в розслідуванні вбивства губернатора

У Пакистані 9 осіб засуджено до смертної кари — повішання — за участь у вбивстві колишнього губернатора провінції Сінд. Усі засуджені — члени однієї із фракцій партії «Національний рух мохаджирів», що об'єднує мусульман-індійців, які переселилися в Пакистан. Відразу після винесення вироку з боку мохаджирів посипалися погрози на адресу уряду. У Карачі посилено заходи безпеки.

✔ Джакарта

40 років без демократії

В Індонезії відбуваються парламентські вибори — вперше на демократичних засадах і в умовах реальної багатопартійності за останні 40 років. Виборцям належить зробити вибір між 48 політичними партіями, чверть із них — ісламські партії.

Індонезія — найбільша у світі мусульманська країна. До останнього часу там був військовий режим.

✔ Братислава

Авіасвято не вийшло

Британський військовий навчальний літак «Хоук 200» розбився під час проведення в Братиславі міжнародного авіаційного свята. Пілот загинув. Ще однією жертвою стала жінка, яка спостерігала за авіашоу з даху одного з сусідніх будинків. Її збила сильна повітряна хвиля, що виникла в результаті вибуху літака. Від отриманих поранень жінка померла.

✔ Дар-ес-Салам

У бар ходять... помолитися

Якщо п'яниці не йдуть до церкви, то священнослужителі мають прийти до них, розміркували релігійні діячі Танзанії, розгорнувши активну боротьбу за душі випивак. Економічну столицю цієї держави охопила справжня лихоманка перетворення барів та інших питних закладів на молитовні будинки.

✔ Фотофакт

*Тисячі українських дітей, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, пройшли лікування на Кубі. Відповідна програма була започаткована ще 1991 року. **На знімку:** кубинський доктор Марія Тереза Оліва Роселло оглядає українського хлопчика Юрія Бачука.*

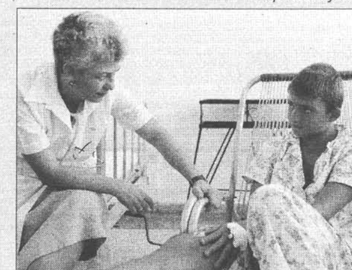

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

Фото АП.

НАТО наполягає на капітуляції Белграда

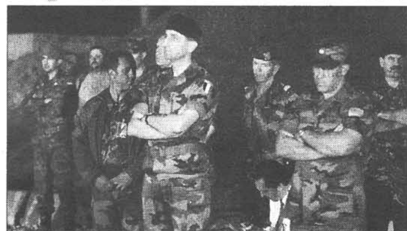

Делегація альянсу була на переговорах з югославськими військовими непоступливою

Фото АП.

(Початок на 1-й стор.).

Проект цієї резолюції складали вчора під Бонном міністри закордонних справ «великої сімки» та Росії. Переговори відбувалися за зачиненими дверима й скінчилися досить пізно. На час завершення роботи над цим номером газети про їхні результати ще не повідомляли. Можна припустити, що головним дискутованим питанням був склад майбутніх міжнародних сил безпеки в Косово: чи будуть ці війська під повним командуванням НАТО (а представники альянсу не приховують, що на інше вони не згодні) чи альянс поділиться владою з представниками інших країн, скажімо Росії. У документі, виробленому під час консультацій Черномирдіна, Телбота та Ахтісаарі й прийнятому керівництвом СРЮ, записано про «істотну участь НАТО» у майбутньому контингенті. Формулювання досить розпливчасте. Це дає всі підстави для різного трактування документа сторонами, які протидіють.

З іншого боку, НАТО відверто дає зрозуміти, що їй, власне, поспішати нікуди. Справді, якщо згадана резолюція РБ ООН не вдовольнятиме альянс, то його представники завжди зможуть бойкотувати її прийняття. Натовські генерали вже заявили: умовою для припинення бомбардувань може бути беззастережне виконання Югославією низки вимог альянсу. А задоволення Белградом цих вимог означатиме, по суті, повну капітуляцію.

Хав'єр Солана «робитиме обличчя»

Європа об'єднується, зорганізовується, зливається. Такий лейтмотив зустрічі у верхах країн—членів Європейського союзу, яка закінчилася у п'ятницю в Кельні: учасники прийняли низку постанов — про інституційний розвиток, створення європейської оборонної політики, пакт зайнятості, ухвалили рішення про кадрові зміни.

Безперечно, супероновиною саміту стало призначення Генерального секретаря НАТО і колишнього міністра закордонних справ Іспанії Хав'єра Солани Першим вищим представником спільної внутрішньої і зовнішньої політики і політики безпеки «GASP» у Європейському союзі. Оскільки його термін у правлінні Північноатлантичного союзу минає наприкінці цього року, то Солана обійме нову посаду на початку наступного. Хоч багато хто з представників країн, зокрема скандинавських, протестували проти призначення Першого функціонера НАТО через його політику щодо Косово, однак більшість глав держав і урядів проголосувала за Солану.

Саміт так визначив роль і завдання Вищого представника у ЄС: «Він має окреслити профіль зовнішньої політики союзу, зробити обличчя, дати голос».

Крім конкретних кроків щодо розв'язання конфлікту в Косово, учасники зустрічі запланували провести урядову конференцію, яка має остаточно затвердити план розширення Європейського союзу на схід. Передбачається, що цей процес розпочнеться в перших місяцях наступного року й завершиться ще за головування Франції у ЄС до кінця 2000-го.

Бундесканцлер Герхард Шрьодер, головний натхненник реформи аграрної, структурної, фінансової політики ЄС «Агенда—2000», запевняє, що до березня наступного року її буде реалізовано.

Досягнуто нарешті також угод з «Європейського пакту зайнятості», який чи не найбільше має стосунок до пересічного європейця, адже у країнах ЄС нині залишається без роботи 17 млн. осіб. За словами бундесканцлера Г. Шрьодера і президента Франції Ж. Ширака, які торік восени запропонували цей справді безпрецедентний варіант зайнятості безробітних, «партнерам по ЄС вдалося скоординувати економічну, фінансову, податкову політику з тим, щоб усунути перепони на шляху до створення нових робочих місць». Обидва президенти ще раз підтвердили, що боротьба з безробіттям — у центрі уваги європейської економічної політики.

Щоправда, боротьба з безробіттям можлива лише за умови стабільної європейської валютної політики. І хоч учасники саміту не виявили занепокоєння щодо цього факту, однак ні для кого не таємниця, що євро ніяк не може укріпитися, а останнє хитання його курсу дало підстави говорити про певні ослаблення цієї валюти.

Зустріч у верхах ЄС у Кельні не планувалася як винятковий чи надзвичайний захід. Але несподівано окреслився і найважливіший аспект: попри труднощі й перепони, суперечності у відносинах самих будівників Європейського дому, він таки будується. Маастрихтська й Амстердамська угоди, які започаткували створення спільної Європи, реалізуються успішно.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

Рішення однозначне й оскарженню не підлягає

Усе живе росте і, постійно розвиваючись, змінюється. Як ви думаєте, про що це? Коли сильно напружити фантазію та уявити себе на місці нового виконавчого секретаря Співдружності, то можна здогадатися: йдеться про СНД. А остання свіжа новина з Мінська — Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко обраний на річний термін головою Ради глав урядів країн СНД.

Валерія Пустовойтенка висунули на цей пост на засіданні Ради глав урядів, що відбулося в п'ятницю в Мінську, на пропозицію білоруського прем'єра Сергія Лінга і першого віце-прем'єр-міністра Азербайджану Аббаса Аббасова. Наш прем'єр дуже запалився з цього приводу і, повернувшися в Київ, закликав усіх причетних до процесу підвищувати ступінь взаємної довіри між колишніми республіками, а також став заповзято пропагувати необхідність України глибше інтегруватися в СНД. Так, уряд до 1 січня 2000 року внесе до Верховної Ради пакет законопроектів, який має забезпечити нормативну базу для поглиблення і занурення...

Втім, українська делегація на засіданні Ради глав урядів у СНД в Мінську підписала 14 (із 31) документів, що їх виносили на обговорення. Причому близько половини із застереженнями.

Президент Білорусі Олександр Лукашенко закликав прем'єрів «вивчити питання» про приєднання всіх країн — учасниць Співдружності до Договору про колективну безпеку: «Чутки про неминучий розвал СНД надто перебільшені, необхідно надати нового імпульсу». Шкода, що Лукашенко не перерахував кількість імпульсів, які так і не дали жодного результату. І цікаво, хто конкретно із прем'єрів має «вивчити» животрепетне питання про воєнний союз.

А що ж СНД? Коли «фішкою» в реформуванні Співдружності колишнього виконавчого секретаря Березовського було бажання примусити олігархів СНД попрацювати на благо батьківщини, то метою Юрія Ярова — побудова зони вільної торгівлі. Відразу застережу: декілька членів СНД, зокрема Туркменистан, вже сьогодні негативно сприймають цю ідею. Але Яров не має наміру відступати. Особливо нетямущим він пояснює, що «завершення процесу реформування чекати не слід», а слід іти вперед.

Так, до речі, цього разу прем'єри в Мінську однозначно вирішили: «СНД — бути».

Яна СТАДІЛЬНА.

Нове вино у старі міхи?

Коли в Литві з'явиться дієвий уряд?

Другого червня Сейм Литовської Республіки обговорював програму нового уряду — дев'ятого з 1991 року, коли було проголошено незалежність Литви. А напередодні президент Валдас Адамкус підписав «Декрет про склад уряду Литовської Республіки».

Його головою призначено колишнього мера столиці, а нині члена консервативної партії «Союз Вітчизни» 43-річного Роландаса Паксаса. До кабінету входять 14 міністрів, 6 з яких — члени консервативної партії, двоє — християнські демократи, один представник «Союзу центру» і п'ятеро безпартійні. Половина нового його складу працювала і в попередньому кабінеті до кризи, що спричинила його відставку.

Новий глава уряду заявив у парламенті, що його програму підготовлено на основі попередньої. З неї виключено вже виконані пункти і «трохи підкориговано стилістику». Враховано і вплив російської кризи. Так, планку планованого на цей і наступний рік зростання внутрішнього валового продукту (на 6—7%) знижено.

Відсутність радикальних змін програми і складу нового уряду породжує двоїсте ставлення в литовському суспільстві. З одного боку, зазначають, що майже всі нові міністри — класичні компромісні постаті, які довго пропрацювали у відповідних галузях управління і добре знають конкретне бюрократичне середовище. Але, з другого боку, вони довгий час функціонували в системі, котра склалася, і важко уявити, що вони здатні радикально змінити її.

Нестача яскравих особистостей очевидна. Але в цьому вбачають і... плюси. Як зазначають аналітики, можна сподіватися, що скромні професіонали не стануть обслуговувати лише свої амбіції, нехтуючи справою. Адже саме в такому гріху звинувачують колишнього прем'єра Гедимінаса Вагнорюса, який конфліктував і з главою своєї партії спікером сейму Вітаутасом Ландсбергісом, і з президентом Валдасом Адамкусом.

Складні обставини формування уряду і його склад призвели до того, що сейм не затвердив програму його роботи. Фракціям запропоновано в десятиденний термін подати до неї зауваження і протягом п'яти днів повернутися до розгляду питання.

На прохання кореспондента «ГУ» віце-спікер сейму, голова партії «Союз центру» і голова Асоціації «Литва—Україна» Ромуалдас Озолас сказав, що останні події свідчать про нестабільність уряду і що консерватори зробили все, аби з'явилася ця нестабільність. На його думку, консерватори, як провідна в сеймі політична сила, відійшли від відповідальності, і центристи діятимуть, щоб за можливості підсилити свій вплив на парламентських виборах восени 2000 року. А поки що наявність єдиного міністра-центриста не відповідає ролі та впливу «Союзу центру» в громадському житті. Програма нового уряду неприйнятна, коли до неї не внесуть доповнення, що відповідатимуть програмі центристів. «Союз центру», який активно виступав на виборах за президента Адамкуса, відповідає лише за роботу свого міністра і не підтримуватиме кабінет, якщо він не діятиме в інтересах народу.

Володимир СТРОЙ.

Вільнюс.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про металобрухт»

Цей Закон регулює відносини, що виникають у процесі здійснення операцій з металобрухтом, який є найважливішою стратегічною та енергозберігаючою сировиною для металургійного виробництва, і спрямований на захист інтересів підприємств вітчизняної металургійної галузі та забезпечення екологічної безпеки довкілля при утворенні, збиранні та використанні металобрухту.

Розділ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

металобрухт — непридатні для прямого використання вироби або частини виробів, які втратили експлуатаційну цінність і містять у собі чорні або кольорові метали чи їх сплави, а також вироби з непоправним металевим браком, залишки від виробництва та обробки чорних і кольорових металів і їх сплавів;

власник металобрухту — юридична або фізична особа, яка володіє, користується і розпоряджається належним їй металобрухтом у межах, визначених законом;

операції з металобрухтом — збирання, заготівля, переробка, транспортування, реалізація брухту чорних металів, а також збирання, заготівля, переробка, транспортування, реалізація брухту кольорових металів і його металургійна переробка;

збирання металобрухту — діяльність фізичних або юридичних осіб, пов'язана з нагромадженням, переміщенням металобрухту від місця його утворення або знаходження до місця тимчасового зберігання чи заготівлі;

заготівля металобрухту — діяльність, пов'язана із збиранням, купівлею, транспортуванням, зберіганням та реалізацією металобрухту юридичними або фізичними особами — суб'єктами підприємницької діяльності, які здійснюють операції з металобрухтом;

переробка металобрухту — діяльність, пов'язана із доведенням металобрухту шляхом сортування, пресування, пакетування, дрібнення, різання тощо до стану, який відповідає встановленим стандартам, нормам і правилам;

транспортування металобрухту — діяльність, пов'язана із переміщенням металобрухту від місць його утворення або зберігання до місць утилізації чи переробки;

реалізація металобрухту — діяльність, пов'язана із передачею права власності на металобрухт іншому власнику в обмін на еквівалентну суму коштів або боргових зобов'язань;

утилізація металобрухту — використання металобрухту як сировини в металургійній або інших галузях виробництва;

металургійна переробка металобрухту кольорових металів — переплавка металобрухту в металургійних агрегатах під час виготовлення кольорових металів і їх сплавів або з іншою метою;

спеціалізовані підприємства та їх філії (суб'єкти підприємницької діяльності усіх форм власності) — такі, які здійснюють операції з металобрухтом, отримали ліцензії та мають спеціальне технологічне брухтопереробне та вантажопідйомне обладнання, вагове господарство, складські приміщення, кваліфікований персонал, забезпечують згідно з законодавством протипожежну, екологічну та радіаційну безпеку і контроль хімічного складу металобрухту;

документи у сфері роботи з металобрухтом — документи, що містять дані про походження і власника металобрухту, відповідність його встановленим стандартам, нормам і правилам, вибухо-пожежонебезпечність, екологічну та радіаційну безпеку.

Стаття 2. Законодавство про металобрухт

Відносини, що виникають у процесі здійснення операцій з металобрухтом, регулюються цим Законом, іншими законами України та постановами, виданими Кабінетом Міністрів України, у випадках, передбачених законом.

Закон України «Про відходи» не поширюється на відносини, що виникають у процесі здійснення операцій з металобрухтом.

Стаття 3. Операції з металобрухтом, що містить дорогоцінні метали

Операції з металобрухтом, що містить дорогоцінні метали, здійснюються в порядку, визначеному законодавством.

Стаття 4. Порядок здійснення операцій з металобрухтом

Операції з металобрухтом здійснюються лише спеціалізованими підприємствами та їх філіями (далі — спеціалізовані підприємства).

Ліцензуванню не підлягає діяльність фізичних осіб, пов'язана із збиранням та реалізацією побутового брухту чорних та кольорових металів, а також діяльність юридичних осіб, пов'язана із збиранням та реалізацією промислового брухту чорних та кольорових металів, який утворився в результаті їх діяльності.

Приймання побутового металобрухту від фізичних осіб оформляється актом в установленому порядку. Приймання промислового брухту від юридичних осіб оформляється актом із зазначенням найменування юридичної особи, кількості та джерел походження металобрухту, зазначений акт супроводжує металобрухт на всіх стадіях його транспортування.

Перелік видів побутового металобрухту встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Купівля промислового брухту у фізичних осіб забороняється.

Реалізація побутового металобрухту фізичними особами здійснюється лише спеціалізованим підприємствам або металургійним і машинобудівним підприємствам.

Розділ II. ВИМОГИ ДО СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬ ОПЕРАЦІЇ З МЕТАЛОБРУХТОМ

Стаття 5. Вимоги до суб'єктів підприємницької діяльності, які здійснюють операції з металобрухтом

Суб'єкти підприємницької діяльності, які здійснюють збирання, заготівлю, переробку, транспортування, реалізацію та металургійну переробку металобрухту, повинні мати кваліфікованих спеціалістів, відповідне устаткування, засоби екологічної безпеки.

Суб'єкти підприємницької діяльності, які здійснюють операції з металобрухтом, повинні забезпечити контроль за вибухо-, пожежонебезпечністю, екологічною та радіаційною безпекою відповідно до законодавства.

Стаття 6. Вимоги до оформлення операцій з металобрухтом

Суб'єкти підприємницької діяльності, які здійснюють реалізацію металобрухту, повинні засвідчувати його відповідним документом про відповідність металобрухту встановленим стандартам, нормам і правилам.

Металобрухт під час транспортування його в межах України, крім загальних документів, пов'язаних з цим транспортуванням, супроводжується також документами про походження і власника металобрухту, відповідність металобрухту встановленим стандартам, нормам і правилам. Ці вимоги не поширюються на фізичних осіб, які транспортують побутовий металобрухт до місця заготівлі або реалізації.

Стаття 7. Реалізація металобрухту, утвореного у військових формуваннях

Реалізація металобрухту, який утворився у військових частинах, військових установах, військових навчальних закладах Збройних Сил України та інших військових формуваннях, утворених відповідно до законів України (далі — військові формування), здійснюється лише спеціалізованим підприємствам або металургійним і машинобудівним підприємствам згідно із законодавством.

Кошти, отримані від реалізації металобрухту, який утворився у військових формуваннях, зараховуються до складу доходів Державного бюджету України із подальшим спрямуванням їх на забезпечення оборонних витрат та фінансування соціального захисту військовослужбовців.

Утилізація металобрухту, який утворився у військових формуваннях, здійснюється на вітчизняних підприємствах.

Стаття 8. Вимоги до проектної документації на будівництво виробничих приміщень та технології виробництва щодо утилізації металобрухту

У проектній документації на будівництво виробничих приміщень та технології виробництва повинні передбачатися місця для зберігання металобрухту, який утворюється в процесі відповідних робіт, і способи його утилізації.

Стаття 9. Експорт металобрухту

Контракти (договори, угоди) на експорт металобрухту підлягають реєстрації Міністерством зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України за погодженням з Міністерством промислової політики України в порядку, визначеному законодавством.

Експорт металобрухту кольорових металів та списаних на металобрухт агрегатів машин, кораблів, плавзасобів, військової техніки, рухомого складу залізничного транспорту в нерозібраному стані забороняється. Експорт сплавів і зливків кольорових металів за умови відсутності сертифіката якості, виданого лабораторією, що має державну атестацію, забороняється.

Експорт брухту легованих чорних металів (легованого металобрухту) здійснюється виключно в порядку, встановленому для експорту продукції подвійного призначення.

Стаття 10. Імпорт металобрухту

Імпорт металобрухту здійснюється за погодженням з органом виконавчої влади у галузі охорони навколишнього природного середовища за місцем, де має провадитися переробка металобрухту. Порядок ввезення та транзит металобрухту територією України визначається Кабінетом Міністрів України.

Суб'єкт підприємницької діяльності, який здійснює операції з металобрухтом (далі — суб'єкт підприємницької діяльності з металобрухтом) і є суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності, не має власних виробничих потужностей для екологічно безпечної переробки, металургійної переробки металобрухту, здійснює його ввезення на територію України після укладення контракту (договору, угоди) з відповідним підприємством на переробку, металургійну переробку металобрухту на території України в порядку, встановленому частиною першою цієї статті.

Стаття 11. Облік операцій з металобрухтом

Суб'єкти підприємницької діяльності з металобрухтом ведуть бухгалтерський та оперативний облік операцій з металобрухтом, а також статистичну звітність згідно із законодавством.

Державний комітет статистики України та його органи на місцях за погодженням з Міністерством промислової політики України в межах своєї компетенції організовують і забезпечують збирання статистичної інформації, розробляють методології статистичних показників, що відображають стан здійснення операцій з металобрухтом.

Розділ III. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ, КОНТРОЛЬ ТА НАГЛЯД ЗА ЗДІЙСНЕННЯМ ОПЕРАЦІЙ З МЕТАЛОБРУХТОМ

Стаття 12. Органи, що здійснюють державне регулювання операцій з металобрухтом

Органами, що здійснюють державне регулювання операцій з металобрухтом, є Кабінет Міністрів України, Міністерство промислової політики України та інші спеціально уповноважені органи виконавчої влади відповідно до їх компетенції.

Державне регулювання операцій з металобрухтом реалізується шляхом видачі Міністерством промислової політики України ліцензій на здійснення операцій з металобрухтом в установленому законодавством порядку, встановлення відповідних умов та правил провадження діяльності з металобрухтом і контролю за їх додержанням.

Виходячи із потреби брухту чорних металів, Кабінет Міністрів України має право запроваджувати режим квотування або повну заборону його експорту.

Стаття 13. Компетенція Міністерства промислової політики України у здійсненні операцій з металобрухтом

Міністерство промислової політики України у здійсненні операцій з металобрухтом:

забезпечує реалізацію державної політики у здійсненні операцій з металобрухтом;

розробляє проекти нормативно-правових актів, що регламентують здійснення операцій з металобрухтом, та затверджує їх відповідно до своїх повноважень;

видає ліцензії на здійснення операцій з металобрухтом, зупиняє їх дію та анулює ліцензії суб'єктів підприємницької діяльності з металобрухтом у разі порушення ними умов ліцензійної діяльності;

здійснює аналіз вітчизняних та іноземних ринкових пропозицій щодо попиту на металобрухт;

організовує і здійснює контроль за здійсненням операцій з металобрухтом.

Стаття 14. Державний контроль та нагляд за здійсненням операцій з металобрухтом

Державний контроль за здійсненням операцій з металобрухтом здійснює Міністерство промислової політики України, Міністерство охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України, інші спеціально уповноважені на це органи виконавчої влади відповідно до їх компетенції, а також місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування згідно з законодавством.

Нагляд за додержанням законів у здійсненні операцій з металобрухтом здійснює Генеральний прокурор України та підпорядковані йому органи прокуратури в межах повноважень, передбачених законом.

Стаття 15. Повноваження органів державного контролю за здійсненням операцій з металобрухтом

Органи державного контролю за здійсненням операцій з металобрухтом відповідно до своєї компетенції мають право:

перевіряти додержання вимог законодавства України, що регулює здійснення операцій з металобрухтом;

одержувати від суб'єктів підприємницької діяльності з металобрухтом необхідні дані про додержання вимог нормативно-правових актів під час збирання, заготівлі, транспортування, переробки, реалізації, металургійної переробки металобрухту, а також документи і матеріали обліку з часу утворення металобрухту до його металургійної переробки;

зупиняти або анульовувати дію ліцензії на здійснення операцій з металобрухтом у разі порушення ліцензійних умов.

Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування у разі виявлення порушень ліцензійних умов здійснення операцій з металобрухтом повідомляють про це Міністерство промислової політики України для вжиття ним відповідних заходів.

Органи державного контролю за здійсненням операцій з металобрухтом у разі виявлення фактів, що містять ознаки протиправної діяльності суб'єктів підприємницької діяльності з металобрухтом, передають такі матеріали відповідним правоохоронним органам і повідомляють про це Міністерство промислової політики України.

Стаття 16. Відповідальність за порушення вимог законодавства, що регулює здійснення операцій з металобрухтом

Особи, винні у порушенні законодавства, що регулює здійснення операцій з металобрухтом, несуть адміністративну, цивільно-правову чи кримінальну відповідальність згідно з законами України.

Розділ IV. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Стаття 17. Міжнародне співробітництво у здійсненні операцій з металобрухтом

Участь України у міжнародному співробітництві у здійсненні операцій з металобрухтом реалізується шляхом:

участі у роботі міжнародних організацій з питань розроблення нових методів збагачення металовідходів, сучасного обладнання, технологій переробки металобрухту;

виконання міжнародних наукових програм, обміну інформацією, технологіями;

здійснення міжнародних професійних, наукових і виробничих контактів.

Розділ V. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. До приведення законодавства у відповідність із цим Законом закони та інші нормативно-правові акти застосовуються у частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Кабінету Міністрів України у чотиримісячний термін:

подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність з цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому закону;

відповідно до компетенції забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
5 травня 1999 року.
№ 619-XIV.

Купівля промислового брухту у фізичних осіб забороняється

Без коментарю

Заповітам глави держави вірні

Силовому тиску — стійкий імунітет

Напередодні Дня журналіста Президент України привітав працівників засобів масової інформації з професійним святом. За традицією тепле привітання супроводжувалося ще теплішими побажаннями, за що ми, журналісти, щиро вдячні главі держави. Тепер навіть редакційні кур'єри пишаються своєю належністю до великої справи, адже Леонід Данилович пояснив: у майбутній президентській кампанії преса відіграватиме аж ніяк не останню роль. Правда, ця роль ще не є сама по собі позитивом, інколи навпаки, уточнив Президент, «політичне протистояння, а тим більше — передвиборна боротьба, перетворюються на боротьбу без правил», у якій зловмисники випускають на арену окремих несвідомих елементів з камерами і ручками «наперевіс» — «тільки б очорнити, зганьбити, політично знищити дійсного або потенційного опонента».

Отже, щоб наша «далеко не остання роль» набрала всіх характерних рис благородства, нам потрібен буде у цей спекотливий навіть у жовтні час «стійкий імунітет, а то й мужність, щоб не стати засобом у чиїхось нечистих руках, не дати втягнути себе у війну компроматів, зведення політичних порахунків». Колеги, закарбуйте ці мудрі слова у пам'яті, наберіть на окремому файлі, цитуйте на кожній редакційній планірці. І зарубайте: фаховий «СНІД» лікується за надійним рецептом: «Тільки високий професіоналізм, вірність кодексу журналістської честі допоможуть вистояти перед спокусами, силовим тиском, не дадуть принести об'єктивність у жертву кон'юнктурі, хвилинним інтересам, політичним замовленням». Спасибі, Леоніде Даниловичу, за ці найщиріші слова!

Всебічна інформація як зразок «очорніння»

Стійкість перед силовим тиском, без сумніву, потрібна телекомпанії СТБ. Це єдине «вікно» в ефірі, з якого видно не тільки великі досягнення під проводом Президента і уряду: намагання всебічно інформувати своїх глядачів, очевидно, і стало зразком «очорнення, зганьблення і політичного знищення»...

Того світлого дня, коли Президент зворушливо нам бажав мужності і об'єктивності, телекомпанія СТБ займала кругову оборону. Такий ось невинний збіг. Напередодні одна невсипуща «фірма» під мирною назвою «Укрчастотнагляд» востаннє попередила «делікатно»: якщо СТБ не припинить мовлення через супутникову антену, завтра прийде спецназ і закриє телекомпанію «доступною мовою». І справді, з порушниками ліцензії, які церемонії? Не одержали дозволу пильної служби —на вихід з ефіру. До речі, член Нацради з питань телебачення і радіомовлення Микола Княжицький стверджує, що СТБ має всі документи на доступ до цієї антени, а дозволу «Укрчастотнагляду» за законом і брати не треба. Не може рядове підприємство Мінзв'язку «прикрити» інше підприємство. Мабуть, що ліцензію цього самого міністерства. Однак жертви об'єктивності, даруйте, «кон'юнктури», лише можуть обурюватися...

Роль «випадковості» у боротьбі без правил

І ще один збіг обставин у цьому «незведенні порахунків». «Укрчастотнагляд» чомусь проявив суворість і виявив «факт порушення» того самого дня, коли СТБ підписала угоду з Верховною Радою про трансляцію пленарних засідань. А може, в «боротьбі без правил» «випадковість» — найвлучніша зброя?

Виконавці завжди знайдуться, і привід відшукати неважко. Хіба «Всеукраинские ведомости» чи «Правду Украины» «прихлопнули» без причин? Спасибі, СТБ ще статтю не «пришили» — про спробу зґвалтування глядачок. Супутникова антена, кажуть, усі диктофони глушить.

Прислухаймося до Президента — зміцнюймо імунітет перед силою. Журналістська честь зобов'язує.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

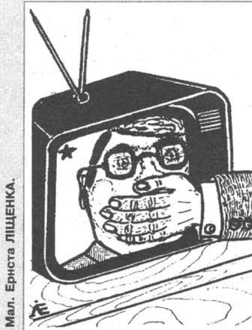

Мал. Ернста ЛІЩЕНКА.

«Голос України» спільно з Івано-Франківською обласною держадміністрацією та облрадою провели День відкритого листа

ФРАНКІВЩИНА:

(Початок на 1-й стор.).

«Прокинулася по шостій, умилася, перехрестилася і, не снідаючи, — на електричку», — ніби виправдовувалася жіночка в коридорі облдержадміністрації, дістаючи із торбинки булку. Дехто із тогоденних відвідувачів уже мав негативний досвід блукання коридорами влади, а дехто — переконання, що чим далі від дому, чим вище інстанція, тим більше шансів на правду і справедливість.

Здебільшого всі заяви, бажання, прохання і нарікання зводилися до хліба насущного. Чиновницькою мовою це —заборгованість у зарплатах і пенсіях, матеріальна допомога на лікування, позика на будівництво житла, газифікація, працевлаштування і т. д. Але люди, власне, не так скаржилися, як бідкалися.

... Інвалід без ноги Василь Федорів із села Росохача Городенківського району стверджував, що востаннє отримував пенсію за вересень. Просив також виділити йому автомобіль. Перший заступник голови Івано-Франківської облдержадміністрації Василь Досюк доручив обласному управлінню із соціального захисту населення з'ясувати, невже справді стільки заборгували інвалідові війни першої групи? Щодо автомобілів, пояснив В. Досюк, — є рішення уряду про виділення 500 «Таврій» інвалідам війни. Коли надійде кількісна рознарядка на Івано-Франківську область, автомобілі розподілятимуть згідно з чергою.

До речі, облдадміністрація вирішила розіслати всім інвалідам війни, котрі мають право на отримання автомобіля і перебувають у черзі, повідомлення, під яким номером вони в ній.

Сигнали про заборгованість з виплати пенсій і зарплати бюджетникам надійшли також з Городенківського, Калуського, Тисменицького районів.

Квартирне питання — традиційне «болячка». Марія Рожкевич із смт Богородчан, за її словами, вже 13 років «воює» з керівництвом райгазу, де працювала головою профкому. У результаті її «викинули» з квартчерги, на якій перебувала з 1988 року. Годі переповідати перипетії всіх баталій, це питання уже з'ясовували юристи облдадміністрації і визнали порушення житлового законодавства. Однак запам'яталися слова жінки, які, на жаль, є характерними не для одного горекерівника в ролі місцевого князька:

— Голова райгазу сказав, що нині в Україні законів нема. Вони не діють. Натомість колективи створюють «законята». І за тими «законятами» все вирішують...

Ось вам і зворотний бік улюбленої карти спритних гравців: мовляв, у всьому винна Верховна Рада, яка не приймає вкрай важливих законів. Законів достатньо, ось лише виконувати їх не всім до душі. І звинуватити когось великого і далекого завжди легше, ніж себе, маленького...

... Ціла делегація з села Коршів Коломийського району прибула з проханням розібратися із завершенням газифікації. Ще в 90-х роках, за словами селян, завезли труби, підвели газ у центрі села, у господарстві. Мешканці вулиці Шоферської також заплатили гроші й навіть отримали на руки проекти газифікації по кожній хаті. Всі вони пропрацювали в колгоспі по 40 років. І ось з 1994-го марно чекають на блакитний вогник. Кажуть, нема труб, нема фінансів.

— Але ж були труби, і ми гроші

Комісія облдержадміністрації, перевіривши скаргу Марії Рожкевич та Галини Крицун про порушення законодавства адміністрацією і профкомом Богородчанського газового управління під час розподілу квартир, зобов'язала керівників ВАТ «Іванофранківськгаз» В. Козака, Богородчанського управління з експлуатації газового господарства Б. Зіняка і селищного голову Богородчан В. Проця надати заявникам квартири і повідомити про вжиті заходи до 10 червня.

Богдан Зіняк вирішив не чекати визначеної дати й провів загальні збори колективу, присвячені «розбору» поведінки Марії Рожкевич. До облдержадміністрації було надіслано протокол зборів. Цитуємо його за оригіналом:

«... Мені невідомі її претензії, висловлені на прийомі, але вислів про те, що обласна держадміністрація в особі п. Вишиванюка М. В. не є для мене авторитетом відомі. Запевняю всіх, що таких слів я не говорив і не маю права говорити, бо хто не вважає вищі органи влади, той не має права працювати на керівних посадах. Я звертаюсь до п. Рожкевич М. М.: ваша завись, роздратованість, неврівноваженість у своїх поступках мішає спокійній роботі всього колективу...»

Із виступу В. Капущака, головного інженера:

«Підлеглі повинні підпорядковуватися начальнику і виконувати свої посадові обов'язки та вказівки начальника. А цього якраз бракує п. Рожкевич М. М... Щоб не визивати буйних емоцій, її стараються обійти, я теж обходжу, стараюсь не встрявати в суперечки, згладити відносини, але з цього нічого не виходить...»

Що ж, розуміємо вас, панове керівники. «Буйні емоції» справді краще обійти. Але не в обхід правового поля, закону.

Закони, а не «законята»

Коментар першого заступника голови Івано-Франківської обласної держадміністрації Василя ДОСЮКА:

— На жаль, багато людей, йдучи на прийом, не розуміють, яку допомогу спроможна надати державна адміністрація. Вважають, що ми можемо вирішити все. Часто приходять з питаннями, які в компетенції суду, прокуратури, іншої гілки влади чи місцевої влади. Тоді ми даємо лише рекомендації і просимо звернутися до відповідних органів.

Нині люди в основному приїхали з трьох районів —Тлумацького, Городенківського та Тисменицького. Певно, або районні керівники довго не проводили прийоми і люди не змогли вирішити свої проблеми на місцях, або в районі просто мало приділяють уваги простій людині. А їй треба щось роз'яснити, допомогти.

Коли йдеться про матеріальну допомогу, голова райадміністрації має зібрати всі заяви, прийти до обласного голови. Той покличе голову облради, бо всі позабюджетні витрати — у віданні ради, і троє разом думатимуть, що робити.

Ми регулярно перевіряємо роботу з листами, зверненнями громадян. Після всього збираємо керівників районів, рад і адміністрацій, роз'яснюємо їм, як вони мають поводитися, щоб менше було таких людей на прийомі та скарг, як сьогодні.

Нині важко проводити такі прийоми. Хоча дуже багато питань вирішуємо, виїжджаємо на місце. Якщо, скажімо, це проблема земельних відносин, виїздить голова управління із земельних ресурсів, разом із фахівцями-юристами. І коли раніше на кожному прийомі було до десяти земельних питань, то тепер їх дуже мало.

Найскладніше нині — це соціальне забезпечення, виплата пенсій. Заборгованість із зарплати бюджетникам в області становить 50 млн. грн., враховуючи й минулі роки. Цього року заборгованість становила 13 млн. грн. Це, власне, одномісячна зарплата. Борги з пенсій сягають близько чотирьох місяців загалом на суму 70 млн. грн. Це значна сума, але здебільшого не за нинішній, а минулі роки. Поступово їх гасимо. В Івано-Франківську пенсію платять місяць у місяць, навіть приносять додому.

Загалом вважаю, що нинішня законодавча база дозволяє обласній держадміністрації контролювати всі галузі виробництва і процеси в області. Нещодавно Президент України підписав закон про державні адміністрації, який надає величезні повноваження головам обласних адміністрацій.

— Питання про надання квартири Галині Василишин з Тлумача перебуває на контролі в райдержадміністрації, — відповів її голова Ігор Свиридов. — Комісія райадміністрації зробила висновок, що будинку загрожує обвал, ремонт неможливий, сім'я підлягає терміновому відселенню. Сім'ї Г. Василишин міська рада пропонувала відселитися в однокімнатну квартиру по вул. 1 Травня, 75, від якої вона відмовилася. 30 березня на засіданні виконкому міської ради прийнято рішення запропонувати сім'ї Г. Василишин квартиру по вул. 1 Травня, 23 після проведення поточного ремонту.

До людей — без чиновницьких викрутасів

Марії Білецькій із смт Єзупіль Тисменицького району, котра просила погасити борг із пенсії, щоб поїхати на похорон брата до Польщі, позачергово виплачено пенсію за грудень-січень. Як повідомив голова райдержадміністрації Роман Ткач, нині в районі виплачують заборгованість за жовтень 1998 року.

Безробітному мешканцю села Вербівки Рожнятівського району І. Люльчаку, батькові трьох дітей, котрий просив будь-яку роботу, райдержадміністрація запропонувала тимчасово влаштуватися на роботу слюсарем у «Рожнятівтеплокомуненерго».

— Анастасія Саракун із села Остриня Тлумацького району, котра просила кошти на добудову хати, постійно звертається в різні інстанції для надання допомоги, — відповів заступник голови райдержадміністрації Степан Мороз. — Протягом 1997—98 років і в квітні нинішнього їй було виділено матеріальну допомогу. А. Саракун виплачено пенсію по квітень 1999 року включно.

заплатили! —стверджують люди. — Навіщо п'ять тонн труб віддали за три тонни цукру? Їх везли аж з Дніпропетровська, а цукрові буряки у нас, слава Богу, ростуть.

Нинішній рік в області оголошено роком газифікації населених пунктів. Розроблено спеціальну програму. У відповіді на колективну заяву, переданій до редакції за підписом першого заступника голови Коломийської райдержадміністрації Михайла Романюка, йдеться, що «за підсумками виконання піврічного плану в районі буде проведено коригування виділених лімітів і село Коршів буде включено в план газифікації 1999 року». Враховуючи, що ліміти району обмежені, районне керівництво запропонувало створити вуличний кооператив, щоб акумулювати кошти для прискорення робіт із газифікації вулиці.

У дещо іншій тональності звучала земельна тема. Адже люди виступали не в ролі прохача, а господаря з діда-прадіда. І свій клаптик городу для них — це не просто картопля чи паша, а єдиний спосіб виживання і стиль життя.

Головне — вчасний діагноз

Так вважає голова Івано-Франківської обласної ради Зеновій МИТНИК. У розмові з ним ми висловили приємне здивування, що під час проведеної акції не надійшло жодної скарги про міжконфесійний конфлікт. А ще не так давно представники різних конфесій приїжджали до корпункту редакції, привозили петиції з десятками підписів...

— Скажу вам про діагноз болючих міжконфесійних конфліктів як лікар: проблема йде не від парафіян, а від священнослужителів, які настроюють людей, — каже З. Митник. — А отже, лікування треба було розпочинати з них, що ми й зробили. Попрацювали з владиками. Десь подбали про будівництво нового храму, десь — про почергові відправи богослужінь, але основою основ є співпраця з керівними органами церкви. На Водохреще владики трьох конфесій разом святили воду в центрі міста. Коли на Івано-Франківщину прибув Філарет, то був приємно вражений: у районах його зустрічали хлібом-сіллю і православні, і католики.

— Багато звернень громадян пов'язано передусім із соціальними проблемами. Скажіть, як закон про місцеве самоврядування допомагає депутатському корпусові вирішувати ці питання на сесіях?

— Закон — нікудишній. Дуже багато ляпсусів, зокрема стосовно соціальних питань, багато каменів спотикання довкола майна територіальних громад. Наприклад, якщо ми хочемо передати приватному власникові будинок, який валиться, необхідно мати згоду всіх сільських рад. Це ж нереально!

— Чи відчуваєте протистояння двох гілок влади на місцевому рівні?

— Ні. Всі проблеми — і регіональні загалом, і ті, що хвилюють окрему людину, розв'язуємо разом.

— Нині до нас звернулася учителька, мати двох дітей, — Ганна Савчинська з села Дубки Городенківського району. Вона просить захистити її від психічно хворого чоловіка. Він вигнав сім'ю з дому, збиткується і при цьому прикривається «недоторканністю» депутата районної ради.

— Маємо те, що маємо. Від водіїв вимагають обстеження у психіатра, а від тих, кому доручають кермо влади на різних рівнях, — ні. Проблема не в окремих громадянах, а в тім, що хворе наше суспільство.

— Мабуть, цим і пояснюється високий відсоток лікарів у складі місцевих рад.

Буде пісня — знайдеться хліб

Вислів «Буде хліб — буде й пісня» потребує переосмислення. Нині «хліб», тобто гроші, справді народжують пісні, дають їм радіо-і телеефір, рекламу. І боротися з цим явищем голіруч — марно.

Мої пісні популярні, і знаходжу кошти для їх запису, а це — дороге задоволення. Запис однієї пісні коштує близько 250 доларів. Бувало, позичав гроші, потому заробляв у Канаді. Та не про себе хочу сказати, а про долю української пісні, яка сама собі не проб'є дорогу, якщо не буде сформовано державної політики. Необхідно, щоб у кожній області щороку фахівці відбирали три-п'ять кращих пісень і записували їх за державний кошт.

Душа болить, коли чую застарілі записи пісень-перлин. Їм треба дати нове дихання і звучання. 18 років викладаю в музучилищі імені Січинського, але не можу ознайомити своїх учнів із записами музичної класики —Лисенка чи того ж Січинського, нашого краянина.

На жаль, патріотизм не популярний серед тих, хто втілює у життя культурну політику. Дуже складно було пробити на Українському радіо пісню «Любіть Україну» на вірші Володимира Сосюри. До прикладу — наше училище. Такий навчальний заклад мав би бути життєдайним джерелом нових явищ у музиці, але перетворився на вотчину заробітчан. Уже кілька років триває слідство, правоохоронним органам відомі факти хабарництва, але директор і жменька його прибічників продовжують робити своє. Чи випадково те, що я, єдиний професійний композитор, жодного разу не працював у приймальній комісії?

Зрештою, нехай була б запроваджена офіційно плата за навчання. Принаймні викладачі отримували б зарплату. А вони, залякані і зневірені, вже забули, яка вона. Чи в обласному управлінні культури не відають про це?

Богдан ШИПТУР,
композитор.

Івано-Франківськ.

Посаду «файний хлопець» скасовано

Голова Івано-Франківської обласної держадміністрації Михайло Вишиванюк не мав змоги опанувати чиновницькі викрутаси, бо був призначений на високу посаду два роки тому, без перехідних щаблів — одразу з крісла керівника великого сільськогосподарського господарства. А хліборобська логіка на відміну від чиновницької дуже лаконічна: що посієш, те й пожнеш.

Обласний голова, беручи до рук важелі управління, проголосив: посади «файний хлопець» в області не буде. Однак під час нашої зустрічі з мешканцями області й спільного із облдержадміністрацією прийому громадян раз у раз звучали прізвища кількох голів райдержадміністрацій. Чи це симптом? Які оргвисновки робить облдержадміністрація за таких обставин? З цим запитанням ми звернулися до Михайла ВИШИВАНЮКА:

— Звісно, коли люди не знаходять підтримки і розуміння на місцях і змушені шукати правду вище, це показник дієвості місцевої влади. Вважаю, що на 95 % ситуація в районі залежить від першої особи. До прикладу — Рогатинський район. Колись ним керував голова на прізвище Тихий, і життя було там також тихе, сільське господарство вкрай занедбали. Нещодавно ми з віце-прем'єр-міністром України Михайлом Гладієм побували там. Поля засіяні, зеленіють, агрофірми і фермерські господарства працюють, зарплату виплачують. І боргів до бюджету немає. Це заслуга нового керівника — Романа Стегнія. Торік замінили голів райдержадміністрацій у Снятинському, Косівському, Надвірнянському, Галицькому, Калуському районах. Зміни на краще вже помітні.

— І все ж область утримує першість за рівнем безробіття. Чимало людей зверталися із слізними проханнями: допоможіть вижити, добудувати хату. Приміром, прийшла мати сімох дітей — Дарія Булавинець із села Голинь Калуського району. Її чоловік у лікарні в Києві. На операцію потрібні гроші. Продала все, що змогла, але потрібну суму не зібрала. Не просила матеріальної допомоги, а лишень — зароблені чоловіком на «Оріані» зарплати...

— Легше надати цій сім'ї матеріальну допомогу, і ми це обов'язково зробимо, аніж добитися виплати заробітної плати. «Оріана» — дуже серйозний об'єкт, не просто завод, щодо якого можна приймати рішення на місцевому рівні. Кабінет міністрів доручив компанії «Шелтон» керувати державним пакетом акцій. Але колегія облдержадміністрації визнала діяльність «Шелтона» незадовільною і просила Кабмін розглянути проблему на столичному рівні.

— У гурті людей, що зібралися на розмову, ми випадково почули суперечку. Городянка доводила селянці, що тій лІпше живеться, бо поле і домашня господарка не дадуть пропасти. А та у відповідь говорила про повінь і про те, що забула вигляд «живих» грошей. Найперший відвідувач, інвалід першої групи із села Росохач Городенківського району Василь Федорів поскаржився, що з вересня не одержував пенсії. Погодьтеся, факт — приголомшливий, чоловік — без ноги...

(Замість ремарки).

Тут голова «вибухнув» і, не добираючи евфемізмів, кілька разів повторив слово «брехня». У нашій присутності зв'язався з Пенсійним фондом, райдержадміністрацією, і за кілька хвилин ми мали з двох джерел вичерпну інформацію про те, що цей чоловік... регулярно, в повному обсязі, без затримки отримує свою пенсію. Її сповна виплачено по травень 1999 року.

— За минулі роки є борг, який поки що не можемо скоротити, але тепер пенсіонери вчасно отримують пенсії. У районах діють спеціальні комісії, і в окремих випадках (смерть близьких, хвороба, нещасний випадок тощо) люди звертаються до комісій із клопотанням про виплату всієї пенсії, і давню заборгованість також. До речі, такого «поганющого» бюджету, який ми мали торік, не було в жодній області.

— Чому так сталося?

— Свого часу розраховували на великий успіх від реформ і відмовилися від дотацій із держбюджету. Цьогорічний бюджет пробивали, починаючи із липня минулого року, за активної участі депутатів усіх рівнів. Комітет Верховної Ради з питань бюджету серйозно сприйняв наші проблеми і розглянув їх усебічно. За перший квартал цього року ми отримали більше «живих» грошей, аніж за ціле півріччя торік.

У кожному районі є магазин, де людина за довідкою з місця роботи може в рахунок боргу із зарплати отримати продукти, промтовари з націнкою, що не перевищує 3 % від ціни виробника. У разі завищення цього відсотка до порушників вживаємо «крутих» заходів. За такою системою торік вдалося погасити борги із зарплати на суму 30 мільйонів гривень.

Був період, коли великий платник до місцевого бюджету — «Прикарпаттрансгаз» — заборгував 28 мільйонів гривень. «Живими» грішми він цей борг не віддав би, довелося розраховуватися газом. У такий спосіб ми погасили борги пенсіонерам і бюджетній сфері. Передавали також газ підприємствам по всій Україні, а звідти брали товари. «Прикарпаттрансгаз» торік сплатив до місцевого бюджету 70 млн. грн., із них «живими» грішми — лише 650 тисяч.

Отак і знаходимо нестандартні рішення за складних нинішніх обставин.

— Остринська сільрада не раз розглядала питання Івана Паньківа, — відповів перший заступник голови Тлумацької райдержадміністрації А. Поліщук. — Пан Паньків просить земельної ділянки, яка була в нього в користуванні до 1962 р., а до 1999 року — у користуванні колгоспу. Затим її було надано в користування іншим мешканцеві села. Оскільки нинішній господар відмовився дати згоду на вилучення цієї земельної ділянки, І. Паньківу рекомендовано звернутися до суду.

— Наступного тижня буде вжито заходів для засипання каналу та ліквідації водопропускної труби, про які ви пишете у своєму листі, — відповіла Василю Бачуку з Заболотова Снятинського району голова райдержадміністрації Ольга Герелюк. — Голові селищної ради доручено провести засідання виконкому з даного питання із залученням жителів мікрорайону для виконання робіт методом народної будови.

Сторінку підготували:
Оксана ТЕЛЕНЧІ та Юліана ШЕВЧУК.
Фото Тараса ЯКОВИНА.

У номер

✔ Херсон

«Чорноморські ігри» відкривають сезон

11—13 червня у Скадовську (Херсонська область) відбудеться 2-й всеукраїнський благодійний дитячий фестиваль «Чорноморські ігри».

Більш як 1000 дітей з усіх областей України беруть участь у конкурсі з програм серед вокалістів і вокальних гуртів, танцювальних колективів.

✔ Одеса

Вшанування Паустовського

Засновано щорічну муніципальну літературну премію імені Костянтина Паустовського — відомого письменника, творчість якого тісно пов'язана з цим містом. Оголошено й перший конкурс, результати якого буде обнародувано в день заснування Одеси — 2 вересня.

Переможців визначатимуть у трьох номінаціях: проза, поезія й популяризація творчості К. Паустовського. У журі конкурсу — відомі одеські письменники й літературознавці.

✔ Чернівці

Чиновники ідуть на толоку

Чернівецька міськрада прийняла ухвалу: раз на місяць кожен її працівник має взяти участь у загальноміській толоці з благоустрою. Перша така акція вже відбулася. Чиновники міськради на чолі з її головою Миколою Федоруком прибирали центральний цвинтар.

✔ Тернопіль

Крім боргів, ще й порушення

Борг за спожиту електроенергію в Тернопільській області перевищив 68 млн. гривень. Прокуратура області уже заявила у суди позови про стягнення боргів з підприємств, установ і організацій на 3 млн. 718 тис. грн. Порушено 31 кримінальну справу. Водночас місцеве ВАТ «Тернопільобленерго» занизило сплату до бюджету податку на додану вартість на 18,5 тисячі грн. За це та інші порушення податківці наклали на акціонерне товариство санкції на 207 тис. гривень.

✔ Рівне

Дзвінок — і вода пішла...

Завершилися двомісячні поневіряння «чорнобильських переселенців» села Ставрів Млинівського району Рівненської області через відсутність питної води.

Питання вирішено на обласному рівні після того, як спраглі переселенці побували в обласній держадміністрації з... порожніми відрами. Одержавши «цінні вказівки» з області, у Млинові відразу «оживили» глибинні насоси. Без цього, з'ясовується, ще не можемо...

✔ Луганськ

Розкинулась «Луга» широко

Три золоті медалі отримала продукція Луганського лікеро-горілчаного заводу на міжнародному фестивалі, що відбувся в столиці України. Понад тридцять виробників алкогольної продукції з України, Росії, Білорусі та Казахстану взяли участь у конкурсі, який проводився в дев'яти номінаціях. У трьох із них перемогли луганчани. Горілка «Луга-Нова» стала кращою в номінації «Класична горілка». Серед переможців також горілка «Мускатна» та гірка настоянка «Житня».

✔ Фотофакт

В агрофірмі «Зоря» Полтавського району тисячі курчат підростають під дбайливим наглядом пташниці Лідії Колісник.

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (ДІНАУ).

Борис ОЛІЙНИК: Коли говоримо про нашу демократію, треба додавати — «так звана»

Нинішній травень позначено низкою явищ, аномальних за своїм характером. Це не тільки холоди, не знані понад 100 років. А й події суспільно-політичного життя, відлуння яких ще довго й боляче даватиметься взнаки — в Європі, в Росії, в нашому домі. Про деякі з них наш кореспондент мав розмову з головою Комітету Верховної Ради у закордонних справах і зв'язках з СНД Борисом ОЛІЙНИКОМ.

— Борисе Іллічу! Продовжуючи «синоптичну» тему, варто зауважити, що давно помічено: яка погода спостерігається в Москві сьогодні, така ж на третій день повторюється в Києві. Багато в чому це стосується і «погоди» політичної. Тож чи не накладається вона якось на події в Україні?

Занепокоєння логічне: адже там нині маємо зону очевидної аномалії — у владних «верхах». Ідеться про «вибухову» відставку Примакова та імпічмент Єльцина — з великої хмари малий дощ. Взяти до прикладу відставку. Єльцинська мотивація її видається принаймні несерйозною, а якщо точніше — облудною. Яка ваша думка, що насправді стоїть за цією конвульсивною акцією?

— Я особисто знаю Євгена Максимовича Примакова по спільній роботі у Верховній Раді Союзу. Це людина виважено-конструктивна. За ним ніколи не водилося перебору у виявленні емоцій. В усьому — стабільність і надійність.

Звинувачення в тому, що його уряд не зміг пожвавити економіку, вочевидь надумане. Вважаю, основною причиною відставки Примакова стало те, що він почав набирати дедалі більшої ваги в суспільно-політичному житті Росії, що здалося (та й справді стало) небезпечним для нинішнього деміурга — Єльцина. Сам він, як мовиться, вже «не тягне партитури», але ж силкується зображати сильну особу.

Якщо копати глибше, то це конвульсії не так «самого», як його найближчого оточення. Якому конче потрібно, щоб цей символ якомога довше залишався на вершині владної піраміди. Тож навіть якщо він не зможе ходити, йогоноситимуть на ношах під балдахіном, як східного сатрапа. Так, підуть і на це — аби зберегти при владі себе.

Це й зрозуміло: оточення Єльцина геть корумповане. Тож опікується насамперед власними інтересами. Зокрема — його родина. Цій «тусовці» заповзятливих і безпринципних гравців така добропорядна, авторитетна у країні і в міжнародних колах людина, як Примаков, була вочевидь чужою і в чомусь небезпечною. Його почали боятися.

Посилення авторитету і впливу Примакова злякало і Вашингтон. Бо ні для кого не таїна, що Єльцин — маріонетка в руках Б. Клінтона й мадам М. Олбрайт (хоча він для годиться іноді козириться і навіть свариться пальчиком у бік США), вони вирішили вжити превентивних заходів. Я знав, що відставка Примакова мала відбутися 13 травня. Однак у вашингтонському «відділі кадрів», видно, вирішили прискорити події. Тож було віддано й відповідну команду...

— Безперечною заслугою уряду Примакова було припинення обвальної фінансової кризи, політична стабілізація в Росії, активізація процесу налагодження добросусідських відносин між нашими країнами. Тож чи втратила щось Україна з відставкою уряду Примакова?

— У стосунках з Росією у нас було й залишається проблем сповна, реальних і вигаданих. Але саме за час правління Примакова ратифіковано великомасштабний договір з Україною, який знаменував собою нову добу відносин двох суверенних держав на паритетних засадах. Хоча й у нас, і в Росії курс на оптимізацію наших стосунків сприйнято аж ніяк не однозначно. Скажімо, їхні «круті» націонал-патріоти вважають, що Дума продала Росію Україні. Наші молодші брати їхніх «крутих» ура-патріотів співають тієї ж, але навиворіт: мовляв, підписавши отой великомасштабний договір, ми віддали нашу неньку на поталу москалям. Тож доречно запитати: кого й що продавати? Якщо Росію нам, то вона з Чечнею нам і задарма не потрібна. А якщо про Україну йдеться, то мову можна вести хіба що про те, щоб щось допродати...

Що стосується ролі самого Примакова, то його присутність на посаді прем'єра певною мірою утихомирила пристрасті. Тож позитивний чинник тут навіч. А що втрачаємо і чи таки втрачаємо — це виявиться не на цьому етапі міждержавних наших перегонів. Хоча вже й тепер відсутність такого врівноваженого прагматика — не на користь справі.

Про Степашина, якого лондонська «Таймс» охрестила «яструбом з личком немовляти». Про нього відомо хіба що як про фахівця з пожежної справи. Принаймні його дисертація була саме на цю «гарячу» тему. Можливо, відтоді він у чомусь значно виріс... Та, з усього видно, він подобається Єльцину і, вочевидь, покликаний стати на захист його особистих інтересів. Про інтереси Росії як держави тут і говорити годі. Такі «каліфи на час» дуже зручні для наближених олігархів. Нащо їм та Росія, коли їхні валютні вклади — у зарубіжних банках. Вони постійно сидять на валізах у готовності №1. У разі «дня Х» хутенько сядуть у заздалегідь підготовлені літаки і — гайда до своїх «чесно зароблених» мільйонів...

— Між відставкою Примакова та процедурою імпічменту Єльцина — достатньо очевидний логічний зв'язок. Ваш, Борисе Іллічу, коментар щодо цього.

— Не таїна, що в середовищі Думи діє велика група агентів впливу на користь Єльцина. І коли він пішов на звільнення Примакова до початку голосувань щодо імпічменту, то лише тому, що мав достатньо прораховану розкладку «за» і «проти». Тож був певен, що процедуру імпічменту запущено не буде. Так і сталося. Отже, між цими двома заходами зв'язок справді прямий.

Але чи означає це, що Єльцин може святкувати перемогу? Аж ніяк. Скажу більше — Єльцин, може, вперше за своє президенство, робить помилку, яка може стати для нього фатальною.

— Тоді логічно постає запитання: чи наважиться «цар Борис», виходячи із сприятливої (на його думку) ситуації, на розгон Державної Думи і заборону Компартії Російської Федерації? Які можливі наслідки розвитку подій за таким драматичним сценарієм?

— Вважаю, що цього не станеться. Навіть якщо брати до уваги, м'яко кажучи, специфічний стан Єльцина, він ще не зовсім пустився берега.

Про заборону КПРФ... Не думаю, що й тут зважиться на перехід політичного Рубікону. Бо не може не усвідомлювати, що тоді у країні вибухне криза з непередбачуваними наслідками. Тоді як можливий перебіг подій поки що піддається розрахунку аналітиками.

— Які висновки щодо збереження демократичних засад та основ парламентаризму можна зробити, виходячи з останніх подій у Росії? Питання аж ніяк не риторичне. Адже й у нас дехто носиться з планами розгону Верховної Ради та заборони Компартії України.

— Насамперед, коли говоримо про демократію в Україні, треба додавати визначення — «так звана». Бо справжньої немає і щось не передбачається. Та й ті, хто підграє нашій самостійності, у сильній і справді демократичній Україні не зацікавлені. Часом картаючи наші «верхи» за корумпованість, діячі з вашингтонського «відділу кадрів» насправді зацікавлені в поглибленні корумпованості наших «достойників». Бо всі ті, хто прилучився до корумпованості, прямо пов'язані з тим же «відділом кадрів». То їхні прислужники...

Ось чому, в жодному разі не акцентуючи уваги на особистостях, а на оточенні, можу твердити: ті, хто сьогодні запопадливо клянеться у любові до нашого Президента, першими й «здадуть» його за певних обставин. Бо вони працюють не на нього, а на себе. Вони панічно бояться, що коли демократія і закон справді наберуть чинності, їм доведеться змінити місце перебування. Щоб відвернути таку згубну для себе загрозу, ці «патріоти» і «демократи» різного забарвлення здатні піти на все. Мимохідь навіваючи «хазяїнові» думку, що не можна кидати розпочату справу, а продовжувати започаткований курс реформ. До речі, що він уже заковтнув цю незграбно-популістську наживку, свідчать його виступи на перших зборах з висунення на кандидата у Президенти. Як видно, агенти впливу знайшли шефові підходяще брязкальце.

Та якщо станеться якась «вібрація» соціально-політичного характеру (зокрема, в Росії), у нас вона може позначатися цілком певними «тектонічними розломами». І тоді до часу «вірнопіддане» президентське оточення з доморослих «демократів» посиплеться, мов перестиглі грушки з дички. А найбільше «крутих» понесе «улетающий вдаль самолет»...

Щодо основ парламентаризму, то на нього і справді чиниться постійний тиск. Звинувачення Президента у неефективності роботи Верховної Ради, провокаційне припинення трансляції пленарних засідань — ланки одного ланцюга. Та все ж парламент працює в оптимальному режимі, прагнучи зберегти хоча б рештки тієї доволі косметичної демократії, які набуто за роки так званої незалежності. Наш парламент, як і більшість чинних, доволі «непричесаний». Бо відбиває соціальний склад сучасного суспільства, з його стрімким майновим розшаруванням. Чогось кращого чекати поки що не випадає.

— Гостро аномальною зоною політичного клімату в Європі і світі залишається багатостраждальна наш посестра — Югославія. Кривава агресія НАТО вже перевершила «Бурю в пустелі» проти Іраку. Миротворчі зусилля Росії поки що не дали сподіваного результату. Як і зусилля української сторони. Якого подальшого розвитку подій можна чекати на цьому фронті?

— Варто зазначити, що роль Росії у намаганнях розв'язати проблему конфлікту в Югославії не варто списувати як баласт. І не тільки тому, що вона сама цього хоче. Цього прагнуть і ті, хто розв'язав війну і не знає, як тепер з неї виборсатися, не втративши обличчя. Хоча НАТО фактично програло війну вже на третій день. Адже на четвертий, за планами натовських генералів, мала настати друга фаза «приборкання» Мілошевича. А вони й досі далі першої не просунулися. Трагізм ситуації від того не меншає, народу Югославії від прорахунків натовців не легше — на його голови цілодобово падає смертоносний вантаж у вигляді бомб і ракет. Це — прояв технологічного фашизму, у чомусь страшнішого за той, звіряче обличчя якого знає світ. Адже пілот скидає бомби, не бачачи тих, кого він прирікає на смерть. Діагноз тут можна поставити однозначний: держава, яка є носієм і розповсюджувачем цього виду фашизму, вочевидь збожеволіла — від відчуття власної безкарності. Паранойя, зокрема, тим ще небезпечна, що вдається до мімікрії. В даному разі пентагонівські яструби рядяться у тоги «миротворців». Камуфляж фальшивий, і за злочини відповідати таки доведеться. У спробах уникнути такої невідворотної відповідальності американська дипломатія імітує начебто «усвідомлення» того, що без Росії нічого вирішити не вдасться. У такий спосіб частину власної відповідальності перекладаючи на її плечі.

Щодо миротворчої ролі України, то в ній Верховна Рада виявилася на висоті. Я міг пересвідчитись у цьому під час поїздки до Югославії. Нашу заяву сприйнято там, що називається, від душі. Чого не скажеш про заяву нашого зовнішньополітичного відомства з його фразою — «ми з розумінням ставимося до цілей НАТО». Поява її в офіційному документі обумовлена тим, що в деяких наших відомствах працюють натовські «стипендіати». За що престижем розплачується держава...

Рано чи пізно криваве побоїще у Югославії закінчиться. І тоді стануть здобутком гласності імена тих, хто зчинив цей злочин і хто їм підгравав. Дозволю собі припущення, з яким, можливо, не всі погодяться. А саме: якби на чолі держав-нападниць нині були Буш, Тетчер і Коль, такого злочину не сталося б. Тоді як «майже революціонери» Солана, Блер та іже з ними на криваву авантюру погодилися і зі штанів вискакують, виправдовуючи геноцид під машкарою «миротворчості». Така вже вона — дворушницька природа соціал-демократизму. Напевне. серед тих, кому так чи інакше доведеться відповідати, будуть імена і тих, хто продав своє перо й виправдовував злочинну авантюру в Югославії. Напевне, серед них будуть імена і деяких наших колаборантів. Суд гряде! Праведний суд історії і народів.

Вів розмову Іван ДМИТРЕНКО.

Не допустити наруги над Конституцією

У нашому суспільстві висловлюється обгрунтована занепокоєність недостатньою ефективністю роботи Верховної Ради України

Звичайно, за умов коли жодна політична сила в парламенті не має переконливої більшості, навряд чи можна уникнути загострень, політичного протистояння, тим паче коли воно постійно провокується іззовні. Але фактом є те, що в багатьох досить непростих ситуаціях депутатський корпус демонструє здатність згуртовуватися і приймати важливі рішення.

Нагадаємо хоча б про подолання президентського вето на закон про вибори Президента України, на закон про місцеві державні адміністрації чи про позицію, зайняту Верховною Радою в питанні про підвищення плати за житло, тарифів на комунальні послуги, погашення заборгованості в заробітній платі, пенсіях, інших соціальних виплатах. Попри всі розбіжності в позиціях різних фракцій, народні депутати змогли прийняти закони про затвердження Конституції Автономної Республіки Крим, про столицю України — місто-герой Київ, про вибори голови міста Києва, рішення про приєднання до Міжпарламентської асамблеї країн СНД, ратифікувати Договір про дружбу, співробітництво та партнерство з Російською Федерацією, угоди щодо Чорноморського флоту, ухвалити постанову про відносини з НАТО. А всього парламентом нинішнього скликання лише за час третьої сесії вже прийнято більш як 100 законів і 170 постанов, якими регулюються різні сфери економічних, соціальних відносин, духовного життя, організації політичної системи, оборони.

Переконаний, Верховна Рада спроможна працювати більш плідно, забезпечувати вчасне розроблення і прийняття правових актів, які відповідають інтересам України, її народу. І народні депутати зобов'язані це зробити, якщо не хочуть уподібнитися горезвісному Герострату і своїми невиваженими діями торпедувати парламент. Життя, політична ситуація в країні настійно потребують прискорити прийняття закону про Регламент Верховної Ради, внести конче потрібні зміни до Конституції, пропозиції стосовно яких підтримуються більшістю депутатського корпусу.

Але перед країною постає серйозна небезпека: можливість розпуску Верховної Ради, встановлення режиму одноосібної диктатури, заборони деяких політичних партій. Нещодавні висловлювання і дії Президента Л. Кучми, особливо після його повернення з Вашингтонського саміту, не залишають у цьому сумнівів. Тим паче що Президента підштовхують до цього й деякі парламентарії. Чого варта хоча б відома заява екс-президента Л. Кравчука про те, що «якби він був президентом, то розпустив би цей парламент»?

Чи мають право депутатський корпус, громадськість України вдавати, ніби нічого не відбувається?

Адже всі роки президентства Л. Кучми позначені його протистоянням з Верховною Радою, зневажанням і дискредитацією законодавчого органу, намаганням диктувати йому свою волю.

Згадаймо, як було нав'язано Верховній Раді так званий Конституційний договір, як Президент «стимулював» прийняття Конституції України, що наділила його надзвичайно широкими повноваженнями — більшими, ніж у президентів США і Франції, разом узятих. Але вже й вона не задовольняє Л. Кучму. І він — гарант дотримання Конституції — нерідко порушує її.

Прихильники Президента торпедували затвердження Верховною Радою засад внутрішньої і зовнішньої політики — визначення їх Л. Кучма фактично узурпував.

Зволікається внесення на розгляд Верховної Ради багатьох важливих законопроектів, зокрема, про порядок допуску та умови перебування на території України підрозділів збройних сил інших держав, про порядок направлення підрозділів Збройних сил України до інших держав та інших.

Переконаний, робиться це свідомо, щоб позбавити Верховну Раду можливості здійснювати її конституційні повноваження. А тим часом Президент, урядові структури вирішують ці питання на свій розсуд, нерідко на шкоду інтересам України. Нинішній склад уряду працює вже третій рік, але програму його діяльності досі не розглянуто і не затверджено парламентом.

Фактично Л. Кучма перебрав на себе значну частину повноважень законодавчої влади, підім'яв під себе уряд, усю вертикаль виконавчої влади (хоча, за Конституцією, Президент цю гілку влади не очолює), нерідко диктує свою волю судовим і прокурорським органам. Кадрова політика практично повністю в руках Президента.

Відомо й те, що від громадськості, а нерідко й від Верховної Ради приховуються важливі документи, насамперед меморандуми про економічну політику України, які уряд та Нацбанк щорічно подають Міжнародному валютному фонду і якими фактично визначається зміст економічної і соціальної політики нашої країни, що, повторюю, є виключною прерогативою парламенту. Це стосується і документів про відносини України з НАТО.

Останній за часом приклад. В Україні офіційно не оприлюднено Декларацію глав держав і урядів, які брали участь у засіданні комісії НАТО—Україна на найвищому рівні, підписану 24 квітня ц. р. у Вашингтоні. А декларацією, серед іншого, передбачається надання в розпорядження НАТО Яворівського полігону як тренувального центру програми «Партнерство заради миру». Верховну Раду навіть не поставили про це до відома.

Керівник зовнішньополітичного відомства і секретар Ради національної безпеки і оборони заявляють, що ухвалена 23 квітня ц. р. постанова Верховної Ради України про відносини України з НАТО «не має обов'язкової юридичної сили», отже, виконувати її президентські і урядові структури не збираються.

А скільки разів Верховна Рада зверталася до Президента з пропозицією виступити перед народними депутатами з позачерговою доповіддю про внутрішнє і зовнішнє становище України! І що? Л. Кучма навіть не відповідав на звернення.

У якій нормальній країні можливе таке?

Окремо слід сказати про заяви, зроблені Л. Кучмою останніми днями. В них провідними темами є твердження про «недієздатність» Верховної Ради, обіцянки Л. Кучми створити в парламенті сталу більшість «на другий день, як тільки буде переобраний на другий термін Президентом», нарешті, заява про те, що першим указом Л. Кучми після повторного обрання Президентом буде «указ про парламент». У тому, що його знову оберуть на цю посаду, глава держави не сумнівається. Днями, перебуваючи у Львові, він знову заявив, що «необхідно відкинути багато старих одеж, які заважають рухатися вперед». І тут головне, за твердженням Президента, — «зробити дієздатним парламент», без чого, мовляв, «неможливо просуватися далі». Як цього домогтися? Адже Конституція України не наділяє Президента повноваженнями змінювати своїми указами організацію державної влади в країні.

За деякими даними, обговорюється серед інших такий варіант. Верховна Рада указом Президента перетворюється на двопалатний парламент. Його нижню палату сформують депутати, обрані за мажоритарною системою в одномандатних округах; народні депутати, обрані за партійними списками, будуть позбавлені депутатських повноважень з усіма правовими наслідками, що випливають з цього, а членами верхньої палати («сенаторами») стануть призначені Президентом голови обласних держадміністрацій.

Посилання Л. Кучми на «досвід» Російської Федерації та Білорусі дають підстави стверджувати, що саме такий варіант розправи з неугодною йому Верховною Радою, утворення ручного, кишенькового парламенту можливий. І не матиме значення, чи буде винесене це рішення на всеукраїнський референдум, чи ні.

Нині зусилля велетенського державного апарату, монополізованих президентською командою і виконавчою владою засобів масової інформації, передусім електронних, спрямовуються на те, щоб будь-що, не зупиняючись ні перед чим, забезпечити перемогу Л. Кучми на виборах 31 жовтня 1999 року. Сам Президент, використовуючи високу державну посаду, фактично вже третій рік веде передвиборну кампанію, роз'їжджає по областях, вручає за державний кошт подарунки, роздає нагороди і обіцянки, а водночас паплюжить Верховну Раду, її керівництво, представників опозиційних сил.

А скільки державних коштів уже витрачено на створення кучмівської опори — так званої «Злагоди», проведення різних з'їздів, конгресів, конференцій «партії влади», в яку силоміць заганяють державних чиновників, керівників підприємств, господарств, установ і організацій, представників інтелігенції!

Звичайно, буде непросто знову нав'язати суспільству кандидатуру людини, яка за п'ять років перебування на найвищій державній посаді не тільки не виконала своїх передвиборних обіцянок, а й так званими реформами довела українську економіку до катастрофи, відкинула більшість громадян за межу виживання, перетворила Україну на протекторат міжнародних фінансових олігархій, маріонетку НАТО.

Але все робиться, щоб Л. Кучма ще п'ять років «правив» Україною. Схоже, що підтримку Заходу, насамперед США, йому забезпечено.

Численні сигнали, що надходять з місць, свідчать про брутальні порушення виборного законодавства (участь у передвиборній агітації на користь Л. Кучми працівників органів державної влади, зокрема найвищих урядовців, керівників силових структур, незабезпечення рівних можливостей кандидатів, незаконне використання державних коштів тощо) і потребують оперативного втручання Центральної виборчої комісії, Генеральної прокуратури.

Найбільше непокоїть те, що Верховна Рада практично позбавлена реальних можливостей, передусім правових важелів, щоб змінити хід подій у державі, припинити наругу над Конституцією. Демонстративне припинення радіотрансляції пленарних засідань парламенту, відмова урядових структур виконувати прийняті Верховною Радою постанови з цих питань — ще одне свідчення того. Але й не діяти народні депутати не мають права.

Парламентаріям варто було б, на мій погляд, звернутися до народу України, попередити громадян про небезпеку державного, антиконституційного перевороту, яка нависла над країною. Слід поставити до відома Парламентську асамблею Ради Європи, інші міжнародні інституції, тобто звернутися до світової громадськості, сказати правду про порядки в «демократичній, правовій» Україні. Необхідно також терміново розробити і прийняти закони про гарантії конституційного порядку і санкції за посягання на цей порядок та про гарантії конституційних прав і свобод громадян, створити правові перешкоди для тих, хто прагне встановити одноосібну владу в Україні.

Перепинити шлях установленню в Україні авторитарної диктатури — патріотичний обов'язок усіх громадян, яким дорога доля Вітчизни, справа її демократичного розвитку.

Георгій КРЮЧКОВ,
народний депутат України.

У номер

✔ Львів

Оживе курилка?

Сесія Львівської обласної ради прийняла на баланс управління комунального майна приміщення ліквідованої тютюнової фабрики ЗАТ «Р. Дж. Тобакко-Львів». Свого часу інвестор «пожартував»: переніс виробництво сигарет до Кременчука. То був відчутний удар по місцевому бюджету. Врешті після тривалих переговорів тютюнові магнати погодилися передати безоплатно майно фабрики Львівській облдержадміністрації.

✔ Полтава

До свята — в новому вбранні

Своє 1100-річчя Полтава готується зустріти красивою та ошатною. До вересня заплановано відновити 246 фасадів будинків міста. На третині з них роботи вже завершено. Серед «прилизаних» — будівлі головпоштамту, міського радіо, деяких магазинів тощо. За два місяці в місті має бути завершена реконструкція зупинок пасажирського транспорту.

✔ Запоріжжя

Не всі посли привозять гроші...

6500 канадських доларів (приблизно 17800 гривень) —грант на таку суму надав Фонд співробітництва Посольства Канади в Україні науково-дослідному Центру незалежних споживацьких експертиз на створення юридичної консультації для соціально незахищених верств населення.

— Важливість надання гранта — неоцінима, —підкреслила генеральний директор Центру споживацьких експертиз Ліна Попова. — Адже юридичні послуги коштують нині дуже дорого й скористатися ними можуть не всі. Оскільки в місті не працює багато підприємств, люди не мають можливості заробляти, а проблем на споживчому ринку з кожним днем у них виникає все більше.

✔ Черкаси

В інтер'єрі — затишок

Будівельні матеріали, сантехніка, фарби, побутові машини, меблі, жалюзі, штори та інші вироби, які роблять наше житло зручним і затишним, було представлено на II міжрегіональній спеціалізованій виставці-ярмарку «Будівництво та інтер'єр-99», що відбулася в Черкасах.

Організувала ці оглядини обласна торговопромислова палата. Участь у них взяло понад 60 підприємств-виробників, 20 з яких прибуло з інших регіонів України.

✔ Херсон

Новий термін — тавріЄзнавство

З легкої руки молодого професора Ярослава Голобородька, викладача Херсонського державного педагогічного університету, у повсякденний вжиток може увійти нове наукове поняття «тавріезнавство».

Не перший рік учений вивчає життя та діяльність видатних людей — вихідців з Таврії, переважно письменників. Різні начерки доль у Дмитра Овсянико-Куликівського, Миколи Куліша, Бориса Лавреньова, Костянтина Кудієвського та інших, їх внесок у мистецько-образну спадщину. Та старанням молодого науковця вдалося заповнити чимало не відомих раніше сторінок, по-новому бачити й відомі події.

✔ Фотофакт

Побутові газові лічильники від Ямпільського приладобудівного заводу, що на Вінниччині, вигідно відрізняються за своїми технічними характеристиками від зарубіжних аналогів. На знімку: контролер-випробувач підприємства Надія Джосан.

Фото Володимира КЛЕПКА.

Бюджет — дзеркало негараздів

Нещодавно Верховна Рада України розглянула одне із вузлових питань щодо ситуації в економіці нашої держави: стан виконання закону про бюджет поточного року в першому кварталі. З проханням відповісти на наші запитання ми звернулися до доктора економічних наук Богдана ГУБСЬКОГО — заступника голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів та банківської діяльності.

— На початку 1999 фінансового року в багатьох громадян України були надії на бюджетне одужання, стабілізацію і покращення фінансового становища. Поступово ці надії розтанули, як марево. Як можна охарактеризувати сучасний стан бюджету в аспекті виконання соціальних програм?

— Стан виконання бюджету поточного року цілком віддзеркалює стан у нашій економіці. Найбільше потерпають від цього соціальні програми. Не вдаючись у глибинні фінансові і бюджетні проблеми, цей стан можна оцінити такими показниками. З обов'язкових державних витрат на поточний рік на зарплату та соціальні виплати має бути спрямовано 3,5 млрд. грн. і 1,3 млрд. грн — борги з цих статей за минулі роки.

Додам, що 1,5 млрд. грн. уряд пообіцяв виплатити протягом поточного року шахтарям. Постає питання: що треба робити уряду для того, щоб при загальній масі надходжень від податків у сумі 12 млрд. грн. виплатити на заробітну плату 4,8 млрд. грн.? Адже це пріоритетний напрям коштів бюджету 1999 року. Наведені цифри промовисто свідчать про необхідність прийняття екстраординарних заходів для забезпечення виконання соціальних програм.

— Певний тиск на фінансову ситуацію справляє й необхідність виконання Україною своїх зобов'язань погасити зовнішні та внутрішні борги. Наскільки істотно впливають такі виплати на фінансування соціальних потреб?

— Вчасне погашення внутрішніх та зовнішніх боргових зобов'язань — це пріоритетні платежі нашої держави. Характер їх впливу можна оцінити порівнянням обсягів фінансування. Так, у січні поточного року надходження до бюджету становило 807 млн. грн., а виплати з погашення зовнішнього та внутрішніх боргів — близько 640 млн. грн. У лютому склалася сприятливіша ситуація: за обсягу надходжень від податків у 895 млн. грн. виплати за державними боргами дорівнювали 500 млн. грн. Але в березні при надходженні від податків близько 867 млн. грн. сплати за державними боргами становили майже мільярд грн. Таким чином, у першому кварталі надходження від податків становили 2,57 млрд. грн., а виплати за внутрішніми та зовнішніми боргами — 2,14 млрд. грн. Коментарі, як кажуть, зайві.

— Богдане Володимировичу, в такому разі виникає питання: чи можна говорити про покращення ситуації з погашенням заборгованості із заробітної плати у поточному році?

— На жаль, поки що не можна говорити про наявність перелому в цьому питанні. Загальна заборгованість із заробітної плати в січні зросла на 62 млн. грн, в лютому — на 96 млн. грн, а в березні — на 185 млн. грн. Загалом протягом першого кварталу заборгованість із заробітної плати збільшилася на 343 млн. грн. З огляду на те, що в другому кварталі настає термін значних виплат у погашення зовнішнього боргу, покращити стан із соціальними виплатами та погашенням боргу із заробітною платою можна буде тільки за умови отримання зовнішнього фінансування. Як бачите, наш бюджет спіткала доля відомої «Охрімової свитки».

Випереджаючи ваше запитання, коли це припиниться, відповім, уже вкотре повторюючи: треба визначити законодавчий концептуальний підхід до розробки та прийняття закону про державний бюджет. Для цього —підвести під бюджетний процес, а точніше — під фінансову сферу, досконалу законодавчу базу і беззастережно виконувати її вимоги. Передусім ідеться про запровадження двох грунтовних кодексів: бюджетного і податкового.

— Як конкретно можна пов'язати прийняття цих кодексів із поліпшенням бюджетоутворюючих процесів?

— По-перше, ще коли приймали бюджет, було ясно, що не всі заплановані надходження реальні. Наприклад, бюджет не отримав передбаченого обсягу надходжень від гербового збору.

По-друге, наше податкове законодавство постійно змінюється, відповідно, змінюється база оподаткування. Таким чином створюються підвалини для невиконання бюджетних розрахунків.

Окремої розмови потребує існування цілого набору різноманітних пільг. Я вже казав, що ми створили своєрідний інститут пільг. Пільгові форми оподаткування своєю суттю суперечать принципам бюджетної дисципліни. Сама наявність можливості отримання пільг прирікає бюджет на недоотримання коштів. Крім того, пільгами треба підтримувати безпосередньо, прямо, а не опосередковано. Це —випробувана світова практика. Нам варто все-таки враховувати цей досвід.

Як додаток до зазначених вад бюджетного процесу слід віднести практику внесення змін до механізму оподаткування. Але ж бюджет приймали без урахування подібних нововведень. З прийняттям бюджету всі умови оподаткування, як бюджетоутворюючі чинники, мають бути зафіксовані і не зазнавати змін протягом бюджетного року. Я вже не кажу про неприпустимість практики перманентних змін до самого бюджету.

Думаю, якщо нам вдасться позбутися хоча б перелічених недоліків у формуванні та виконанні державного бюджету, фінансова ситуація в країні могла б стати кращою.

Перетинайте без конфліктів

Постанова уряду України про затвердження порядку перетину державного кордону військовослужбовцями, військовими кораблями і літальними апаратами не обмежує жодних дій російського Чорноморського флоту. Про це заявив Президент України Леонід Кучма на нараді з активом Автономної Республіки Крим у Сімферополі.

Водночас російські парламентарії звернулися до керівництва України з проханням внести зміни до цієї постанови, зробивши її прийнятною для обох сторін. 4 червня Держдума Росії прийняла за основу постанову, у якій зазначається, що введений українським урядом порядок перетину кордону «може негативно позначитися на діяльності ЧФ і його боєздатності, призвести до виникнення конфліктних ситуацій». У цілому цей документ Держдума планує затвердити наступної середи.

Як передає наш кореспондент, під час перебування у Криму Президент України Леонід Кучма також взяв участь у відкритті нового складального цеху з випуску автомобілів «Соболь» на ЗАТ «КримавтоГАЗ».

«... Окремий працюючий не має сили

Олександр Чаянов, усесвітньо відомий вчений, основоположник теорії сімейного селянського господарства, теоретик і практик сільськогосподарської кооперації в 1925 році написав: «Ідея сільськогосподарської кооперації у вищій мірі проста. Не руйнуючи трудового сімейного господарства, виділити окремі роботи і об'єднати їх спільно з сусідами в одну велику справу». Ця думка не втратила своєї актуальності до сьогодення, навіть більше: з прийняттям Закону «Про сільськогосподарську кооперацію» вона стає вектором подальшого ходу аграрної реформи в Україні.

Проте для переважної більшості тих, хто залишився працювати в умовах знеособленої власності, відсутності прозорого контролю за ефективністю використання своєї частки колективного надбання, невідоме почуття реального власника, а отже, мотивація їх праці й участі в управлінні використанням своєї власності практично не зазнала принципової зміни. Процеси, що мають докорінно змінити відносини власності, виробничі відносини, практику управління і, врешті, психологію селянства, відбуваються занадто повільно. Вони зазнають негативного впливу умов, що гальмують процес реформування аграрного сектора в цілому.

Склалося так, що чим більше товаровиробник приділяє уваги розвитку виробництва, тим менше йому залишається часу і можливостей ефективно діяти в інших, сполучених сферах, за межами безпосереднього процесу сільськогосподарського виробництва. Отже, розвиток виробництва для товаровиробника закономірно стає альтернативою успішній ринковій діяльності, яка визначає ефективність усього господарювання. Проблему поєднання виробничої й ринкової діяльності можливо вирішити трьома шляхами.

Перший шлях — це досягти таких розмірів виробництва, що дасть змогу утримувати власні спеціалізовані служби постачання і мережі збуту продукції, переробні, торгові та інші дочірні підприємства, як це роблять великі корпоратизовані ферми у розвинених країнах. Але це вимагає величезної концентрації капіталу, що в межах одного господарства виявляється дуже проблематичним.

Другий шлях пошуку можливості поєднання виробничої і ринкової діяльності — це звернення до ринкових посередників, які надали б допомогу або навіть виконали б згадані господарські функції. Зважаючи, що попит на посередницькі послуги досить стабільний і постійно зростає, а також, що залежність від посередників дуже велика, а часом взагалі визначальна для успіху всього виробничого підприємства. І тому кожна країна, що стала на шлях ринкової економіки, рано чи пізно стикається з таким явищем, як експансія посередницького бізнесу в сільському господарстві. Згадаємо, наприклад, що з цього приводу ще в 1919 році писав видатний український економіст Михайло Туган-Барановський: «Виступаючи на ринкові, який продавець свого трудового продукту, селянин стає жертвою капіталістів-скупщиків, котрі, користуючись з господарської немочі селянина, купують його продукт по ціні, значно нижчій від ринкової. А купувати все собі необхідне селянинові доводиться по ціні надмірно високій... Окремий працюючий не має сили захистити свої інтереси, але об'єднавшись в гурт, працюючі стають грізною силою».

І, нарешті, як вже зрозуміло з наведеної цитати, третій шлях, за допомогою якого сільськогосподарські товаровиробники можуть не лише прийти до гармонії виробничої і

Продавець стає жертвою скупщиків

Таємниці адміністративного двору

Наближається адміністративна реформа. Розібратися, навіщо вона потрібна, наш кореспондент спробував у розмові з народним депутатом України Віктором СУСЛОВИМ. Багато «таємниць адміністративного двору» він знає, як то кажуть, ізсередини, попрацювавши і в президентській адміністрації, і міністром економіки України.

— Вікторе Івановичу, тлумачі адмінреформи стверджують, що здійснення великомасштабного реформування системи державного управління — одне з найголовніших завдань сучасного державного будівництва. Аргументи «за»: нинішня адмінсистема малорезультативна, бо її апарат структурно недосконалий, громіздкий і відірваний від життєвих потреб народу. Звідси висновок: радикальна адмінреформа має розглядатися не як перерозподіл владних повноважень, а як концептуально осмислений перехід до нової «філософії» управління, що потребує системного оновлення всього змісту діяльності органів виконавчої влади. Витіювато і затуманено. А коли сказати простіше: яка насправді потреба в цій реформі? Що в результаті її здійснення зміниться? У чиїх інтересах? Ваша позиція в цих питаннях...

— На жаль, громадськість через засоби масової інформації певної орієнтації інформують у тому плані, що здійснення адмінреформи — одна з умов отримання Україною від Міжнародного валютного фонду чергових кредитів. Насправді це й так, і не зовсім так. МВФ ставить таку умову. Проте коли називати речі своїми іменами, то адмінреформа потрібна більше Україні, аніж МВФ.

Незалежно від отримання кредитів таку реформу слід було здійснити вже давно. Скажете: то що заважало це зробити? Ось тут підходимо до головного. За умов, коли апарат виконавчої влади всіляко гальмує прийняття нововведень, щоб зберегти себе в умовах комфортної рівноваги (працювати якнайменше, а мати гарантій і отримувати благ якнайбільше), — зробити це дуже непросто. Пригадую сказане одним чиновником середньої руки: «Ми ще ніколи не жили так добре, як сьогодні». В цій фразі найповніше виражено ставлення армії нинішніх чиновників до будь-якого реформування і здійснення адміністративної реформи зокрема.

— Ви були одним із членів державної комісії з проведення адміністративної реформи. Наскільки плідною була робота цієї комісії і чим, зрештою, вона «розродилася»?

— Підготовлено досить прогресивну Концепцію здійснення адмінреформи ще рік тому. В липні 1998 року Президент затвердив її і видав Указ «Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи». Попри це, «заходи» пробуксовують і реформа фактично не здійснюється.

— Яку участь у розробці Концепції брала Верховна Рада?

— У її віданні було одне, але, очевидно, ключове питання: підготовка та прийняття закону про Кабінет міністрів. Закон двічі отримав схвалення парламенту, проте Президент обидва рази «загальмував» його своїм «вето». Причини тут очевидні і зрозумілі: зокрема, законом передбачалося підвищення статусу міністрів Кабміну, тобто вони ставали політичними фігурами, а відтак з'являлася небезпека, що вони можуть вийти з-під контролю і впливу апарату Кабміну і навіть самого Президента. Допустити те, щоб міністри бодай відносно були незалежні у прийнятті рішень і сповна відповідали за доручену справу, і тепер не хочуть «верхи» виконавчої влади. Будучи міністром економіки, я на собі зазнав тиску застарілих традицій, які переважають у коридорах влади, бо це комусь вигідно...

Передусім необхідно різко скоротити кількість органів виконавчої влади. Адже відомо, що багато з них створено не під нагальну проблему, не для розв'язання невідкладних завдань, а для забезпечення того чи того високопоставленого чиновника звичними для нього комфортом, високим посадовим окладом, машиною, дачею, путівками та іншими благами. Так виникли і продовжують плодитися численні «агенції», «фундації», комітети та інші види годівниць.

Вважаю також за доцільне істотно обмежити перелік органів центральної виконавчої влади. А ті, що залишилися, мають бути так чи інакше підпорядковані Прем'єр-міністрові. Не терпить зволікання скорочення (і значне!) апарату Кабміну, з перенесенням основної роботи до відповідних міністерств. Тоді Кабмін може стати таким, яким і має бути. Нам ще належить створити український уряд європейського типу. Адже той, що нині діє, — це уряд найгіршого «совкового» зразка, де міцне засилля чиновництва середньої руки, яке присвоїло собі надмірні повноваження, спрямовані не на творення, а на гальмування. Страх приймати принципові рішення (а тим паче — нести відповідальність за їх реалізацію) і призводить до того стану справ у державі, який можна визначити одним словом: деградація. Глобальна за своїми масштабами і наслідками.

— Що нині найхарактерніше для стилю роботи апарату Кабміну та його галузевих міністерств?

— Бюрократична карусель. Запущена й діє система взаємозалежності. Будь-яка постанова Кабміну має візуватися всіма міністрами. Тому вона ходить місяцями по інстанціях, де кожний вивиділяється: а що я зможу тут отримати для свого відомства? Пригадую із власної практики, коли з проханням підписати якийсь документ доводилося чути від колег-міністрів: підпишу, якщо ти мені підкинеш енну суму для нового міністерства. Інакше голосуватиму проти.

Для мене особисто це вже в минулому, але ж бо для інших така практика залишилася головним болем і сьогодні. Мої спроби розірвати це рутинне порочне коло «взаємопов'язаності» найчастіше зустрічали осуд: мовляв, до чужого монастиря зі своїм уставом не суньcя. Хочеш тут працювати — приймай наш стиль, а то... У результаті мені довелося залишити пост міністра економіки.

Що треба робити сьогодні, негайно? Надати міністрам повноваження самим приймати остаточні рішення в певних сферах, без маси узгоджень. А стратегічні рішення безпосередньо узгоджувати з прем'єром і приймати їх вузьким колом ключових міністрів.

— Що з викладеного в Концепції адмінреформи ви вважаєте найприйнятливішим і необхідним для її впровадження вже сьогодні, негайно?

— За своїм змістом цей документ, повторюю, прогресивний. Та біда в тому, що він, як уже було сказано, ніяк не реалізується. Але ж Концепція передбачає такі основоположні заходи, як формування ефективної системи організації виконавчої влади в центрі та на місцях. Де особливо важливо домогтися створення авторитетних і дійових органів місцевого самоврядування. А поки що маємо скрізь найгірший варіант: фактично безправні та безгрошові ради і держадміністрації, які прагнуть усе підім'яти під себе і, певніше, протидіють, аніж взаємодіють між собою.

Передбачено також систему підготовки і перепідготовки керівних кадрів — питання архіважливе, зважаючи на згубність наслідків тієї кадрової чехарди, що її спостерігаємо в керівних «верхах». Назріло питання і про впровадження раціонального адміністративно-територіального устрою в Україні.

Найгострішою проблемою залишається також система оплати праці держслужбовців. Її нерозв'язання розтлінно впливає на роботу органів управління. З одного боку, найбільш кваліфіковані кадри перейшли до комерційних структур, де зарплати в кілька разів вищі. З другого — ті, хто залишився, розглядають своє службове становище як можливість з когось щось отримувати. До чого це зазвичай призводить — ясно...

З питанням оплати праці держслужбовців тісно пов'язане ще одне — надання пільг.

Адже, крім колосальних матеріальних витрат, завдається шкоди моральної: пільги роблять держслужбовця залежним, а отже — уразливим. Вони дають змогу тримати його на «короткому повідку»: робитимеш, що тобі «згори» наказують, — матимеш пільги. Не робитимеш — нарікай на себе.

— Якщо підсумувати сказане, то виходить, що є добре виписаний, із залученням навіть зарубіжних фахівців, такий собі «протокол про наміри» під офіційною назвою «Концепція адміністративної реформи в Україні». Є й указ нинішнього Президента Л. Кучми про його впровадження. Тобто передумови наявні. Але коли вище чиновництво відчуло, що роботи й відповідальності буде більше, а доходи від комерційних операцій і пільги можуть «вислизнути» з їхніх рук — отут і почалися пробуксовування. Бо особисті інтереси ввійшли у суперечність із державними. Причому масово і на різних рівнях управління. Реформа «зависла». За яких умов реально дати їй хід і прискорення?

— Вважаю, реально буде започатковано адміністративну реформу в Україні тоді, коли точно й однозначно визначать повноваження міністрів, буде прийнятий і почне діяти закон про Кабінет міністрів, а самі міністри отримають статус політиків. Це перший крок. Далі — рішуче реформування системи державної служби, з обов'язковою ліквідацією практики пільг, грунту, що породжує корупцію. А на місцях необхідно усунути суперечності між виконавчою владою і представницькими органами, тобто точно визначити місце і роль у функціях управління рад і президентської адміністрації. Враз усе це не розв'язати — потрібна послідовна і тривала робота. Коли вона розпочнеться? Річ у тому, що проводити її доручено тим, хто в цьому, мабуть, найменше зацікавлений. Ще один із парадоксів нашого життя, які стають у нас нормою...

— Схоже, залишається, як казали древні, contra spem spero — без надії сподіватися.

Розмову вів
Дмитро ІВАНОВ.

захистити свої інтереси, але об'єднавшись в гурт...»

ринкової діяльності, а й стати рівноправними, достатньо конкурентоспроможними учасниками ринкових відносин, — це шлях їх вертикальної інтеграції, тобто об'єднання зусиль з метою просування в суміжні з сільськогосподарським виробництвом сфери діяльності для забезпечення контролю за рухом створеної у власному господарстві продукції і отримання від цього відповідного зиску. Отже, найперша і чи не найголовніша мета таких групових дій сільськогосподарських товаровиробників у ринкових умовах полягає в протистоянні посередницькому бізнесу, що практично було і є їх критично детермінантою.

Ситуація може призвести до експлуатації сільськогосподарських товаровиробників, якщо вони (незалежно від їх організаційного статусу —колективні господарства, фермери, власники особистих підсобних господарств) не об'єднають свої зусилля для створення власних, повністю ними контрольованих структур агробізнесу на зразок тих, що переконливо довели свою життєздатність у розвинених країнах. Отже, розвиток кооперації сільськогосподарських товаровиробників в умовах перехідної економіки має стати і стає адекватною реакцією на зниження державного контролю за сільським господарством, ускладнення ринкової ситуації, зростання агресивності конкурентного середовища. Кооперація є не тільки організаційної формою взаємодії сільських трудівників, а може розглядатися значно ширше, як ідеологія їх виживання і ефективного функціонування за ринкових умов.

Якщо ретельніше аналізувати мотиваційний механізм кооперації, слід зазначити, що вона приваблива для сільськогосподарських товаровиробників передусім тим, що відкриває можливості отримування прибутку не тільки від сільськогосподарського виробництва, а й з інших сфер агробізнесу. У кожній сфері віддача на одиницю вкладеного капіталу неоднакова. Відрізняється й ступінь ризику в окремих сферах. Наприклад, загальновідомо, що вкладення капіталу в переробку сільськогосподарської продукції майже завжди менш ризиковане і дає більший прибуток, ніж у виробництво сировини, а торгівля продуктами харчування може бути ще більш вигідною. Без вертикальної інтеграції, що реалізується через кооперацію, сільськогосподарські товаровиробники практично не мають можливості отримувати прибутки з подальших стадій руху виробленої ними продукції, і, навпаки, завдяки участі у вертикальній інтеграції, кожна подальша стадія руху продукції, що отримує форму товару, здатна забезпечити товаровиробникам більшу віддачу від вкладеного ними капіталу.

Спільні зусилля також відкривають товаровиробникам можливість виходу на ринки (в тому числі міжнародні) збуту продукції, матеріально-технічного постачання і послуг. Безумовно, товаровиробник може знайти вихід на ринок за допомогою ринкових посередників. Але в цьому разі немає гарантій, що його інтереси, як товаровиробника, будуть завжди враховані, а також, що на певному етапі посередники взагалі не відмовляться від нього як постачальника, чим позбавлять його ринку збуту власної продукції. Аналогічно це стосується й сфери постачання та послуг. Зрозуміло, що власний маркетинговий канал, тобто той, що контролюється лише товаровиробниками, — найнадійніший і найсприятливіший. Це має виняткове значення, особливо для маркетингу продукції, що швидко псується (молоко, овочі, фрукти тощо). Саме для цих видів продукції навіть незначна дестабілізація їх маркетингових каналів призводить до значних збитків, і саме тому в цих галузях вертикальні інтеграційні процеси товаровиробників досягли найбільшого розвитку. Наприклад, членством у молочних маркетингових кооперативах у Швеції, Норвегії, Фінляндії, Ірландії охоплено практично 100% виробників молока, в Данії, Голландії — близько 90%, у США — понад 80%.

Непересічне значення мають групові дії сільськогосподарських товаровиробників для соціального розвитку сільської громади.

Вона сама розпочинає конкретні справи для підвищення рівня життя своєї сім'ї і своїх сусідів шляхом створення соціальної інфраструктури, розвитку електропостачальної і телефонної мережі, організації відпочинку тощо.

Психологічні й соціальні мотиви кооперації мають неперевершене значення для тих, хто відчуває себе пригніченим, обмеженим в економічному виборі, позбавленим справедливого ставлення з боку суспільства.

Таким чином, кооперація сільськогосподарських товаровиробників є їх логічною реакцією на ускладнення ринкової ситуації, прояви агресивності конкурентного середовища.

Віталій ЗІНОВЧУК,
президент Національної спілки сільськогосподарських кооперативів України,
Роман ШМІДТ,
народний депутат України.

У номер

✔ **Житомир**

12 томів про війну

У місцевому видавництві «Льонок» вийшов друком дванадцятий, заключний, том видання «Книга Пам'яті України. Житомирська область». Понад 400 його сторінок — то підсумок багаторічної пошукової роботи. Сім статей розповідають про найважливіші події Великої Вітчизняної війни на Житомирщині.

✔ **Черкаси**

У майбутнє — без шкідливих звичок

З цього придніпровського міста розпочалася всеукраїнська благодійна акція «Збережемо майбутнє!», організована Національним комітетом молодіжних організацій за участю відомих артистів естради.

Учасники доброчинного дійства, котрі прибули до Черкас теплоходом «Олексій Ватченко», зустрілися з молоддю у навчальних та лікувальних закладах міста, дали великий концерт у Палаці культури «Дружба народів». Улюбленці публіки Володимир Данилець та Володимир Мойсеєнко, Віктор Павлик та Марина Одольська закликали молодь вести здоровий спосіб життя, відмовитися від вживання алкоголю, тютюну, наркотиків. Наступна зупинка теплохода — в Кременчуку.

✔ **Хмельницький**

Глина — ціною в золото

Приватне підприємство «Мінерал», очолюване досвідченим будівельником Павлом Кльоцом, спільно з науково-виробничим центром «Сапоніт-Поділля» розпочало у Славутському районі переробку сапонітових глин (потужність — 20 тисяч тонн на рік). За висновками науково-дослідних інститутів Української аграрної академії наук, сапонітове борошно в складі кормових домішок сприяє росту тварин.

Разом з тим науковці довели, що сапонітове борошно — добрий консервант для зелених кормів, дає високу результативність в очищенні грунтів від радіоактивного забруднення. Внесення сапонітів у дерново-підзолисті грунти також підвищує врожайність кукурудзи на 32% і на 20 — інших зернових культур.

Ця унікальна інформація зацікавила іспанську фірму «Групо Тольса». І її генеральний директор Фернандо Фереро вже провів офіційні зустрічі з головою обласної державної адміністрації Віктором Лундишевим та головою обласної ради Миколою Приступою щодо інвестування.

✔ **Вінниця**

Парасоля від високої напруги

Спеціалісти вінницького дослідного підприємства «Вінницяелектротехнологія» спільно з науковцями двох місцевих вузів, технічного і медичного університетів, розробили унікальну технологію — ремонт високовольтних ліній електропередач без відключення напруги.

Новинка, що сприяє значній економії електроенергії, зацікавила енергетиків не лише в нашій державі. Навчитися працювати під напругою до Вінниці приїздили спеціалісти із-за кордону — В'єтнаму, Польщі, Болгарії, Чехії й навіть Франції та Китаю.

На підприємстві виготовляють також необхідне обладнання, пристрої та захисні костюми, що дають можливість під час роботи «сховатися» від високої напруги.

На знімку: бригадир Ф. Козуб та електромонтер-інструктор О. Кравчук.

Фото Володимира КЛЕПКА.

Новій власності — нове управління

Чому приватизація не підвищила ефективність роботи підприємств?

Точка зору

Сертифікатна приватизація остаточно завершилася і час підбити деякі її підсумки. Передусім ми мусимо зрозуміти, чому більшість приватизованих підприємств працюють неефективно та що робити з величезною кількістю постприватизаційних проблем? Слід врахувати, що закінчення саме масової приватизації аж ніяк не означає завершення передачі підприємств у приватну власність, і від того, як цей процес піде далі, багато в чому залежить доля української економіки.

З даними ФДМУ, на початку 1999 року в 1612 підприємствах держава мала від 75 до 100 відсотків статутного фонду, в 794 — від 50 до 76, у 1096 — від 25 до 50 відсотків. Багато з них великі, потенційно потужні підприємства, діяльність яких формує показники цілих галузей. Водночас близько 6000 великих і середніх підприємств України вважаються приватизованими. Переважна більшість з них виведені з державної власності за останні три роки. Але в повному розумінні приватними їх назвати аж ніяк не можна.

Сертифікатна приватизація — це швидка політична акція, головним завданням якої було швидке роздержавлення майна. Вона і не могла дати відчутного економічного ефекту, оскільки взагалі не здатна сформувати громадський інститут реального власника. Такого власника, який особисто відповідав би за економічні результати діяльності підприємства. На початку приватизаційного процесу було вирішено, що ряд підприємств груп Б, В, Г (великі і дуже великі об'єкти) перетворюються на відкриті акціонерні товариства, від 70 до 100 відсотків акцій яких мали продаватися за сертифікати керівництву підприємств, їхнім працівникам на умовах пільгової передплати та іншим громадянам України. Таким чином, сертифікат мав відіграти роль талона на одержання кожним крихти від великого економічного пирога. Чи став народ внаслідок цього суспільством власників? Як бачимо, ні.

Більшість таких приватизованих підприємств виявилися, по суті, нічийними, управління ними здійснюється неефективно, працюють вони збитково. Працівникам-акціонерам також мало користі від такої «власності». На рішення керівництва вони вплинути не можуть, не тільки дивідендів, а й зарплати часто-густо не одержують.

Анкетування 441 представника директорату великих і середніх роздержавлених підприємств понад десяти різних галузей, яке проводили іноземні фахівці, засвідчило: в більш як половини опитаних після приватизації справи на підприємствах пішли гірше. Лише 16 відсотків підтвердили збільшення виробництва після виведення підприємства з державної власності. І особливо показово те, що лише 7 відсотків упевнені в тому, що програма приватизації має вагомі успіхи.

Слід зазначити, що не тільки криза, податки, які душать виробництво, брак інвестиційних вливань і нестабільність законодавства призвели до таких невтішних результатів.

Керівництво нічийними, тобто масово приватизованими підприємствами, як правило, здійснюється незадовільно, неефективно. Опитування з'ясувало, що тільки 30 відсотків виробництв готують план у сфері маркетингу своєї продукції, лише близько половини мають бізнес-план, який визначає їхній розвиток.

Західні аналітики часто пропонують розглядати ефективність корпоративних методів управління як оцінку низки елементів — бізнес-плану, вивчення можливостей ринку, плану реалізації, використання електронних засобів зв'язку й управління. У нас, відповідно до опитування, тільки 5 відсотків підприємств взагалі мають на озброєнні ці чотири інструменти результативного керівництва.

Буде некоректним проводити пряму аналогію між цими дослідженнями і низькими показниками у вітчизняній економіці, стан якої зумовлений цілим комплексом проблем. Але такий зв'язок, безумовно, є. І приватизовані, і державні підприємства функціонують неефективно. Результат відомий: більш як половина промислових підприємств і 90 відсотків сільськогосподарських працюють збитково.

Відсутність реального власника, особисто зацікавленого в результатах діяльності, невміння керувати в сучасних умовах — ці чинники б'ють по економіці не менш ніж непосильні податки. За прикладами далеко ходити не треба: багато структур АПК внаслідок реструктуризації і списання платежів майже не платять податків. І що? За минулий рік виробництво сільськогосподарської продукції скоротилося на 8,3 відсотка, від'ємна рентабельність в АПК становила 23 відсотки.

До речі, кажучи про проблеми управління власністю, не можна не відзначити, що, згідно з Указом від 08.08.95 р. «Про паювання земель, переданих у колективну власність сільськогосподарським підприємствам і організаціям», більшість селян уже одержали сертифікат на право користування землею. Не мають його або не чули про такий, згідно з даними МФК, лише 6 відсотків. Та хоч як дивно, лише 7 відсотків з 94 відсотків «сертифікованих» скористались одержаним правом, та й то більшість з них розуміють реорганізацію як формальність, як обов'язок передати сертифікат підприємству. Реформи і тут не реалізували свій головний потенціал, не зробили селянина особою, яка на власний розсуд розпоряджається наданим паєм.

...То яка подальша доля власника в Україні? Це одне з найголовніших питань нашого економічного розвитку. Розпочинається справді реальна приватизація за живі гроші. Але і тут багато підводного каміння. Свого часу в Німеччині підприємства продавалися за одну марку тому, хто зможе ним ефективно керувати, заплатить борги, запропонує найліпший варіант розвитку. Гроші грошима, але саме спрямованість на залучення інвестицій, контроль за виконанням взятих власником зобов'язань, націленість на виведення підприємства з кризи мусять стати пріоритетними чинниками в подальшій приватизації. Реальним власником має стати той, хто поставить підприємство на ноги, здатний результативно керувати.

Василь ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ
народний депутат України.

Від доменних печей до прискорювачів заряджених часток

Серед багатьох харківських НДІ відкрите акціонерне товариство «Український науково-дослідний інститут вогнетривів імені А. Бережного» навряд чи можна назвати найвідомішим або найменитішим, але одним із найбільш важливих для промислового розвитку країни — поза всяки сумніви. Споживачами його розробок і продукції є не тільки металурги, а й багато інших найрізноманітніших галузей, пов'язаних з високими температурами й опірними їм матеріалами: хіміки, машинобудівники, виробники скла, цементу, кераміки, електричної та електронної техніки.

Інститут було засновано ще 1927 року, зважаючи на особливо важливу роль вогнетривів у розвитку виробництва. А два роки тому, з нагоди його знаменної дати, НДІ надано ім'я видатного науковця в цій галузі знань, колишнього директора, академіка А. Бережного. Напевно, цікавий і той факт, що в різні роки в його стінах над проблемою такої «простої речі», як «вогнетрив» працювали 26 академіків і докторів наук. Візі з них були удостоєні державних премій та премій Ради Міністрів СРСР. Не втратив колишню славу інститут вогнетривів й нині.

Над розв'язанням наукових та економічних завдань нині тут працюють більш як триста працівників, близько тридцяти з них мають учений ступінь докторів і кандидатів наук. Але найпромовистіше про користь їхньої наукової діяльності, найпевніше, свідчать факти і цифри.

Останніми роками в інституті створено досконалу структуру, що дає йому змогу ефективно працювати в сучасних умовах і цілковито забезпечує самофінансування. Протягом тривалого часу інститут не мав і не має заборгованості в бюджет, за енергоносії та із заробітної плати.

Український науково-дослідний інститут вогнетривів є головним у галузі, розробляє технології, виробляє дослідні партії науково-технічної продукції, які не під силу освоїти жодному іншому підприємству країни і які не поступаються світовим досягненням у цій науковій сфері. Температурний режим експлуатації окремих теплових агрегатів із застосуванням харківських розробок сягає 3300—3400 градусів за Цельсієм.

Тільки останніми роками інститутом розроблено і впроваджено комплекс вогнетривів для доменного виробництва, розроблено і освоєно високостійкі вогнетриви для склепінь елктросталеплавильних печей. Для продування сталі в ковшах успішно використовують розроблені інститутом форми, застосування яких дає змогу відмовитися від закупівлі цих матеріалів за кордоном.

Водночас у ВАТ «УкрНДІВ» імені А. Бережного» розробили і впровадили у виробництво комплекс унікальних вогнетривких матеріалів для виробництва скловиробів і скловолокна. Інститут є однією з трьох фірм у світі, які випускають хромокисні вогнетриви для одностадійних установок виробництва скловолокна. Нині фахівці цього наукового закладу розробили принципово нову технологію бакарових виробів для скловарних печей, які успішно випробовують у промисловості. Випускають крапleутворні вогнетриви для промислового виробництва різних скловиробів, у тому числі таких складних, як телевізійні кінескопи.

Харківський НДІ вогнетривів — один із небагатьох інститутів, який успішно поєднує створення нових видів виробів не лише для таких галузей промисловості, як важка індустрія, електротехніка або електроніка, а й вносить чималий вклад у розвиток, здавалося б, зовсім далеких від його продукції галузей — атомної енергетики та медицини. Виготовлені тут металокерамічні вакуум-щільні вузли на основі корундової кераміки знайшли застосування в особливо складних фізичнотехнічних установках. А спільно з Харківським науково-дослідним інститутом ортопедії та травматології імені М. Ситенка розроблено корундові ендопротези, що їх успішно застосовують для оперативного лікування захворювань опорно-рухового апарату людини.

Та все ж головним завданням для НДІ вогнетривів лишається створення надстійких до високих температур нових і найсучасніших матеріалів, які знаходять застосування, як уже згадувалося вище, у найрізноманітніших колах людської діяльності.

— У нашому інституті, — каже його директор доктор технічних наук Володимир Васильович Примаченко, — створено випробний центр, який виконує дослідження усіх властивостей вогнетривів за вимогами замовників, організовано єдиний у країні технічний комітет з їх стандартизації, а також орган із сертифікації вогнетривів. Усе це дає можливість підтримувати і розвивати взаємовигідне співробітництво не тільки з країнами ближнього зарубіжжя, а й багатьма іншими партнерами. Висококваліфікований науковий потенціал, хороша матеріально-технічна база, конкурентоспроможність наших розробок дають можливість мені сказати, що НДІ вогнетривів має непогану перспективу для подальшого розвитку.

Микола КОСИЙ.

Харків.

На знімку: В. Примаченко, голова правління ВАТ «УкрНДІ вогнетривів імені А. Бережного».

«Лупайте сю скалу...»

Здається, якісь таємничі сили, що причаїлися всередині кулі, не відбивають світло, а тримають у собі, заворожуючи погляд

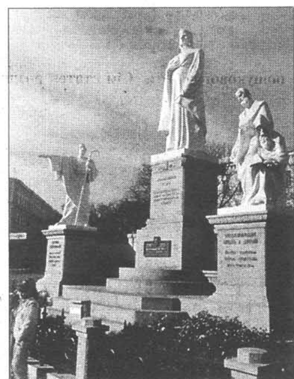

Поет Сергій Михалков своє захоплення Україною якось висловив у таких рядках:

Украинской нежной дыни
В мире нет сочней.
А быков на Украине,
А гусей, свиней!..

Щодо дині, то тут можна засумніватися, якщо побувати, наприклад, на ташкентському базарі. А от відносно биків, гусей і свиней око поета не помиляється.

Мій співрозмовник — атлетичної статури чоловік, полтавець Анатолій Іванович Повзик — усміхається:

— Звичайно, Україну завжди величали смачними епітетами: житниця Європи, вареники з вишнями, полтавські галушки, а на десерт обов'язково сало...

— Але ж є за що. Жодна країна не має таких чорноземів і в такій кількості.

— Це правда, — Анатолій Іванович встає з-за стола і дістає із шафи кулю, трохи меншу від волейбольного м'яча. Куля тьмяно поблискує, ніби увібравши в себе колір густого туману, який важко уявити, а тим паче описати.

Здається, якісь таємничі сили, що причаїлися всередині кулі, не відбивають світло, а тримають у собі, заворожуючи погляд. Настає пауза.

— Добринський лабрадорит, — каже, милуючись мистецтвом каменярів, Анатолій Іванович.

Я беру її в руки й ледь не впускаю на підлогу. Важкенька!

— У камені — таїна і сила мільйонів років. Недарма граніт вважають найстарішим утворенням на землі, — мовить співрозмовник.

А далі за кожним його словом, гріх признатися, відкриваю для себе Америку. Зі шкільної парти знаємо, що житомирським червоним гранітом та сріблясто-сірим лабрадоритом обкладено мавзолей В. І. Леніна. І це подавалося так, що жодне шкільне покоління не могло збагнути, чим пишатися: чи житомирськими каменярами, які добували цей граніт, чи тим, що їм було виявлено таку високу честь.

— А тим часом, — продовжує Анатолій Іванович, — немає іншої країни у світі, яка могла б зрівнятися з Україною у запасах цього вічного каменю.

— То чорнозем, а тепер уже й камінь... Як у старому анекдоті: радянські слони — найкращі слони у світі, — зривається з моїх уст.

— А ви не смійтеся, — палко заперечує Анатолій Іванович. — Український кристалічний щит — така його назва у світовій геологічній науці — тягнеться від Волині до берегів Азовського моря. Його ширина — 150—200 кілометрів, а запаси становлять 200 мільйонів кубічних метрів.

— Я не знаю, багато це чи мало, — кажу.

— Порахуйте. Щорічно у світі каменеобробна промисловість добуває й обробляє 1 мільйон тонн каменю.

— Отже, українського граніту вистачить на 200 років?

— На яких 200?! На шістсот, бо в одному кубічному метрі —3 тонни ваги. Ось така арифметика. 600 років на українському камені може працювати вся світова промисловість. Американські вчені вже й гроші підрахували. Вартість цього багатства — 20 трильйонів доларів.

У мене аж голова запаморочилась. 20 трильйонів доларів?! У нас під ногами?! А ми з шапкою в руках ходимо попід дверима світових, міжнародних та європейських банків: подайте копієчку...

...Шлях українських каменярів — від долота і кувалди, клинів, бурів та вибухівки до сьогоднішніх технологій — весь у вибоїнах. Найбільша утворилася завдяки Микити Хрущову після горезвісної постанови ЦК КПРС про «ізлішества» в архітектурі. У цій «вибоїні» каменедобувна та каменеобробна промисловість України засіла років на двадцять. А час, як відомо, не стоїть на місці. Сьогодні італійці канатами, армованими алмазним покриттям, ріжуть гранітні блоки з рекордною швидкістю 5—6 кв. м за годину, тоді як ми за старою технологією — 2—3 кв. м. за робочий день. З одного кубічного метра граніту вони отримують 35—40 кв. м продукції, а ми — 15—20 кв. м.

— Оце вам і трильйони доларів під ногами, — не втримуюсь від репліки.

— Так, пасли задніх, як кажуть, капітально. Щодо Італії, то вона визнаний світовий лідер з обробки мармуру, граніту, лабрадориту, габро. В італійському місті Каррарі, наприклад, розташований Всесвітній інститут каменю, з яким наше підприємство підтримує тісні зв'язки. Теж потроху вибираємося й собі на дорогу.

Що каменярі виїжджають на широку дорогу, це помітили передусім кияни та гості столиці. Головпоштамт, фонтани та водоспад на майдані Незалежності, палац «Україна», ансамбль навколо Михайлівського собору, станції метро... Вже не кажучи про фасади та внутрішні убрання офісів, дипломатичних представництв та про підземні переходи на Хрещатику. Усього не перелічити. Лабрадорит, габро, мармур, граніт... Краса! Дивишся наче в очі вічності — таємничої, мовчазної і холодної.

Провідник у цій справі — закрите акціонерне товариство «Гірничовидобувний і каменеобробний комбінат «Біличі», що має каменеобробний завод та три кар'єри. Комбінат ось уже не один десяток років очолює Анатолій Іванович Повзик. Щоб перелічити його регалії — кандидат наук, дійсний член Академії будівництва, членкор Гірничої академії... — не вистачить сторінки. Але найдорожчі для Повзика посади і звання — ті, які передаються одним словом: каменяр.

Кар'єри — Київський гранітний, Шадурський габро, Добринський лабрадорний — надія комбінату. На цій базі також створено спільне українсько-італійське підприємство «Укрграніт». Внесок італійських партнерів — сучасні технологічні лінії обробки каменю, а лише одна така лінія для добування блоків, наприклад, коштує 200 тис. доларів.

— Сьогодні головна проблема — розкрити кар'єри. Маємо більше 110 розвіданих родовищ, а розробляємо 20—25. Маємо найбільший у світі запас граніту, а добуваємо — найменше. Причини дві: відсутність передової технології видобутку та спротив деяких провідників нашої економічної політики — не треба, мовляв, перетворювати Україну на сировинну базу. Хоча то пусте. Вистачить нам і нашим правнукам. Розвивати галузь слід паралельно.

— Кажуть, з Україною успішно конкурує китайський граніт. Він дешевший?

— На це є дуже гарна приказка: дешева рибка — погана юшка. Китайський граніт красивий, але він боїться морозу, вологи і швидко стирається. Фахівці всього світу знають, що за фізико-механічними властивостями рівного українським гранітам нема.

Із лабрадориту, наприклад, навіть виробляють прикраси. Нині в Україні родовищ лабрадориту, які вже працюють, понад 15. Чорного габро теж родовищ 15—20. За гамою кольорів український камінь також не має рівних. Набір — класична десятка: від світлих тонів і напівтонів до зовсім чорних. Турчинський граніт, наприклад, кращий за знаменитий норвезький «голуба перлина». Саме турчинський пішов на мавзолей Леніна.

Але про це знають тільки фахівці. Візьміть світові каталоги. Там знайдете граніти італійські, португальські, чилійські, норвезькі, китайські і... російські, «рашен». Туди й спрямовують свої погляди інвестори. Як я не пояснював одному бізнесменові, що це — Україна: розумієш, кажу, Україна, Чорнобиль, — він все одно «рашен» — і вся розмова.

Італія має невеличкі запаси власного граніту на острові Сардинія, а десь 80 відсотків каменю завозить і обробляє його. Наш, капустянський, у них має комерційну назву «росо Сант-Яго», тобто червоний з полуденної Америки, або «росо толедо», і так далі. Відразу ж і ціна відповідна.

На камінь є своя мода. Сьогодні, наприклад, законодавець —чорний граніт, завтра може бути рожевий, чисто зелений або пейзажний і т. д. Пам'ятники: сьогодні дрібнозернисті, шліфовані, завтра — хвилясті, природні. Вражає те, що камені — як люди. Не знайти двох однакових.

Ми довели, що, застосовуючи італійську чи іспанську технології, можемо випускати суперпродукцію, яка перевершить усі зарубіжні аналоги.

— Але ж у народі ще й так кажуть: під лежачий камінь вода не тече...

— Не тече, це правда. Ось візьмімо такий маленький приклад. Пропоную панові Юрію Мушкетику: колись письменники взялися за благородне діло і так поетично назвали українські вина — «Перлина степу», «Оксамит України», «Закарпатська троянда». Хіба найкращий у світі український камінь не заслуговує назви, скажімо, «Зоря Полісся»? Чим погано? Обіцяв допомогти.

А як за великим рахунком, то треба сказати так: рідна моя державо, не вилізти нам з біди, як тому каменю з води, поки не буде в країні нормальної, цивілізованої кредитної системи. Її творцям ми знайшли б ще кращий мармур для пам'ятника, ніж княгині Ользі (до речі, тільки завдяки нашим дружнім стосункам з господарем італійського кар'єру «Мікеланджело» паном Франко Баратіні мармур ми купили на 60 відсотків дешевше його вартості), коли б політику Національного банку можна було зважити на таких терезах: на ліву шальку покласти всі його здобутки, а на праву — діючу кредитну систему. Так на цю праву шальку немає що класти, бо то не система, а, даруйте на слові, грабіж серед білого дня.

— То пам'ятника не буде?

— А таки не буде... Адже жодне працююче підприємство не подужає тих кредитних ставок, що діють сьогодні, не розширить виробництво, не оновить технологію. Причому, відсутня будь-яка диференціація: чи бере людина кредит з метою швидко повернути гроші — чи бере, скажімо, для розкриття того ж кар'єру, прибутки від якого треба чекати, ну, мінімум рік-два. Проценти однакові. Хіба це турбота про вітчизняного виробника?

Кубометр лабрадориту, наприклад, на світовому ринку коштує 1-1,2 тисячі доларів. Ми можемо без великих зусиль видобувати 2-3 тисячі кубометрів на рік, мати від реалізації 1-2 мільйони доларів і чистого прибутку 600 тисяч або й мільйон 200 тисяч доларів. Тільки де взяти кредити? Я вже не кажу про податковий зашморг. А може, це так задумано, щоб легше було схилятися перед іноземним інвестором?

— А справді на наш кам'яний скарб важко не накинути оком?

— Ще й як накидають! Але ми не проти чесної конкуренції. Чесна конкуренція, як відомо, тільки підганяє.

Але як оцінити ось таке? Кар'єри відпускають іноземному покупцеві гранітні блоки розміром один кубометр, обтесані, рівненькі у довжину, висоту, ширину, одним словом —міжнародний стандарт. Від сплати 20 відсотків ПДВ у даному випадку кар'єри звільняються. Ми ж забираємо вже перебране, а кар'єри за відпущений товар мусять платити у казну 20 відсотків ПДВ. Так кого їм вигідніше обслуговувати? Звичайно, іноземців. Яка тут може бути конкуренція? І де тут так звана турбота про вітчизняного виробника? Ми не раз пропонували: звільніть кар'єри від сплати ПДВ за продукцію, яку одержують переробні підприємства. Скільки нас таких? Ну, шість-вісім у всій державі. Складіть список, куди зась посередникам, які купують, щоб перепродати. Адже ми зі своєї продукції також сплачуємо ті ж відсотки ПДВ. Жодної реакції — непробивна скала.

— Ви розказали історію, від якої сумно стало...

— Таких історій у нашому сьогоднішньому житті — сотні.

— Але ж і без іноземних інвестицій нам усе-таки не обійтися?

— Чому? Можемо, тільки це буде дуже довго. Онуки постаріють. Нещодавно ми підписали меморандум з однією інвестиційною компанією про співробітництво з метою реалізації програми розвитку каменеобробної і добувної галузі в Україні на загальну суму 25,5 мільйона доларів. І хоча це лише проект, але він вселяє надію, що слава українських габро та лабрадоритів не за горами (тьху-тьху-тьху, щоб не наврочити).

Справу гальмує відсутність належного законодавства. От знову Верховна Рада вкотре відхилила проект закону про угоди про розподіл продукції (повторне перше читання). Йдеться ж про розробку багатств українських надр, корисних копалин. Який інвестор за таких умов почне ризикувати капіталом, якщо він не захищений законом? А це ж тільки перше повторне читання, до третього можна й не дожити...

...За строками окупності нашу галузь можна порівняти хіба що з сільським господарством. Посадили весною відро картоплі, восени зібрали п'ять, розрахувалися за відро і собі залишили. Але коли у сільському господарстві існує фактор ризику, посуха, дощі, неврожай, то в нас за будь-якої погоди добули, обробили, продали, розрахувалися і собі залишили. Вкладаємо долар, через рік одержуємо півтора.

— Ми почали розмову рядками поезії, тож давайте так і закінчимо її:

У кожного в руках тяжкий залізний молот
І голос сильний нам згори, як грім, гримить:
Лупайте сю скалу! Нехай ні жар, ні холод
Не спинить вас! Зносіть і труд, і спрагу, й голод,
Бо вам призначено скалу сесю розбить.

— Бачите, цим рядкам Івана Франка більше ста років. Великий Каменяр наче дивився у сьогоднішній день. Щоб Україна, яка діждалася волі, стала на ноги, треба неначе «лупати скалу», прокладаючи ґостинець — дорогу, якою прийде «нове добро, нове життя у світ». Я вірю в це.

Анатолій КАРАСЬ.

Наш Кристалічний щит коштує 20 трильйонів доларів США

У номер

✔ **Рівне**

Ліцейський олімп

Переможцем традиційного конкурсу «Ліцеїст року» в Рівненському гуманітарному ліцеї-інтернаті стала учениця одинадцятого класу Ольга Пірко.

Такі змагання стимулюють ліцеїстів до глибокого вивчення всіх предметів, творчого пошуку. Переможці й призери попередніх конкурсів стали студентами престижних рівненських і столичних вузів.

✔ **Черкаси**

Студенти — народ милосердний

Доброчинний загін, до якого увійшли студенти Черкаського держуніверситету імені Богдана Хмельницького та Інженерно-технологічного інституту, розпочав свою благородну діяльність з ремонту Будинку маляти в обласному центрі. Вісімнадцятирічні добродійники упорядкували також сквер, прилеглий до дитячого дошкільного закладу.

Студентський загін доброчинності з ініціативи благодійного фонду «Соціальний захист» створено також в Умані, де два вузи — педагогічний університет і сільськогосподарська академія делегували до нього своїх кращих представників.

✔ **Кіровоград**

З «Вірою» у серці

Міське об'єднання інвалідів «Віра» створено в Олександрії. Мета нової громадської організації — надання знедоленим людям повсякденної інформації, психолого-педагогічної допомоги, сприяння у працевлаштуванні й навчанні, розв'язанні побутових проблем, організації відпочинку.

✔ **Дніпропетровськ**

Це потрібно не медикам, це потрібно пацієнтам

Приватні лікарі Дніпропетровщини створили власну профспілку незалежних медичних працівників. До цього їх спонукала дискредитація з боку Кабміну, який вперто ставить у вигідніші умови державні заклади охорони здоров'я. Водночас у державі не існує належного захисту від численних псевдоклінік і самочинних «учнів» відомих цілителів.

✔ **Сімферополь**

Слабкі землетруси — явище звичне

За прогнозами сейсмологів, сильних землетрусів у Криму не очікується, тому жодної небезпеки для потенційних курортників тут немає. Про це агентству «Інтерфакс-Україна» заявив начальник сейсмостанції «Сімферополь» Анатолій Пустовітенко.

За його словами, за рік сейсмологи реєструють на півострові 1—2 відчутних і до сотні слабких землетрусів, схожих на той, що відбувся ввечері 2 червня на Південному березі Криму. Його епіцентр був у Чорному морі за 8 км від гори Аю-Даг. Інтенсивність землетрусу в районі Алушти становила в середньому 4 бали, а в районі Ялти — близько 3 балів.

Крим розташований у сейсмоактивній зоні, і тому землетруси слабкої інтенсивності «відбуваються тут постійно», підкреслив А. Пустовітенко.

Колись на півострові була одна з найпотужніших у Радянському Союзі мереж із 13 сейсмостанцій. Сьогодні стаціонарних станцій залишилося тільки 6. Фінансування їх становить нині 7 відсотків від того, що було раніше.

✔ **Фотофакт**

Для театральних митців, які постаріли, Будинок ветеранів сцени, що в Пущі-Водиці, на околиці Києва, став рідним.

Фото Олексія ШИБАНОВА (ДІНАУ).

Злочин — на мільйон, покарання — на копійку

З виявлених порушень трудового законодавства 43,2% пов'язано з оплатою праці

Ринок праці

На державному рівні, з'ясовується, функціонує такий собі офіційний механізм вибивання зарплат для працівників у підприємств-боржників. У ролі соціального Робін Гуда виступає Державна інспекція праці Міністерства праці та соціальної політики України. Її було затверджено 1996 року Кабінетом Міністрів як контролера за дотриманням трудового законодавства на підприємствах і в організаціях усіх форм власності.

У зв'язку зі стабільною невиплатою заробітків роль і значення інспекції зросли в очах трудового народу. Торік проінспектовано 20 тисяч підприємств. З виявлених порушень трудового законодавства 43,2% пов'язано з оплатою праці. Вже цього року в суд передано більш як 2 тисячі протоколів про адміністративне правопорушення, у судовому порядку розглянуто понад 1100 справ, у результаті винесених вироків сума штрафів становить понад 67 тисяч гривень, за фактом грубого порушення трудового законодавства порушено 19 кримінальних справ.

За словами заступника головного державного інспектора праці Міністерства праці та соцполітики Сергія Бєдного, перевірки здійснюють планово, а також за «наводкою» народних депутатів і простих громадян. Звісно, не завжди керівництво зловмисне не платить співробітникам. Найчастіше борги в зарплаті — це наслідок загальної кризи.

Якщо ще недавно брали кредити на виплату зарплат, то сьогодні таких позик банки не дають, а суб'єкти економічної діяльності не беруть через кабальні відсотки.

Економічний форс-мажор береться до уваги трудовими інспекторами. І все-таки, якщо під час перевірки встановлено порушення і доведено провину керівника, йому дається шанс — виправити свої помилки протягом місяця. Якщо в призначений термін керівник не стане хорошим, його притягують до адміністративної відповідальності в розмірі від 5 до 9 неоподатковуваних мінімумів (від 85 до 153 гривень)...

Неважко припустити, що багатьом керівникам вигідніше заплатити ці сміховинні гроші й далі продовжувати «крутити» капітал, призначений на виплату зарплат співробітникам. Хоча відсоток таких підприємців невеликий — близько 10%, але є. В цій ситуації управу легше знайти на керівника державного підприємства, ніж директора СП чи комерційної фірми.

За словами Сергія Бєдного, серед керівників, які заборгували працівникам, є й такі, котрі зуміли домовитися з трудовими колективами своїх підприємств почекати з зарплатами «до кращих часів», а поки що кошти з фонду зарплати спрямовувати на розвиток підприємства. Такий феномен пролетарської свідомості має місце на Ясенівському коксохімічному заводі в Макіївці (Донецька область). Заборгованість у зарплаті на цьому заводі — більше року, але робітники «при пам'яті та здоровому глуздові» тимчасово відмовилися від належного їм за працю, щоб за свій рахунок здійснити реконструкцію п'ятої коксобатареї, з пуском якої трудовий колектив матиме роботу, замовлення і зарплату.

Безперечно, в ситуації практично тотальної заборгованості та кризи неплатежів інспекція праці погоди не робить. Але все-таки цей орган виконавчої влади дає змогу сподіватися, нехай малому відсотку трудящих, що їхню працю буде оплачено і справедливість переможе.

Ольга ВІТЕР.

Мал. Анатолія АНДРЕЄВА.

Центр — вилікує, фонд — порятує

Медицина

У Полтаві відкрито регіональний центр клітинної трансплантології — перший заклад такого напряму на теренах колишнього Союзу. Це стало можливим завдяки спільним зусиллям Української медичної стоматологічної академії (УМСА), Харківського інституту кріобіології та кріомедицини НАН України та Полтавського відділення міжнародного фонду допомоги хворим з наслідками травм та захворювань. У центрі займатимуться підсадками, використовуючи для цього плацентарну та ембріональну тканини.

Власне, центр з'явився не на порожньому місці: в місті певний час існувала амбулаторія кріомедицини та ембріонально-тканинної терапії, про роботу якої «Голос України» розповідав. Публікація викликала значний інтерес і тому є сенс зупинитися на цій актуальній темі.

Мабуть, неможливо уявити, щоб на місці хворого зуба виріс новий зуб-красень. Нісенітниця, скажете. Аніскільки! Вживлена стоматологічна розсада тканини ембріона може дати позитивний результат — переконані вчені. Доктор медичних наук, професор УМСА Людмила Бобирєва каже, що від перспектив лікування найтяжчих хвороб, які відкриває людству метод підсадки, просто перехоплює подих. Незвичайне тут усе: і нові технології, і сировина, що використовується, і загалом організація роботи.

Головною тягловою силою під час трансформування лабораторії у центр став саме фонд, якому нині виповнюється три роки. Хоча допомогли і міськдержадміністрація, і управління охорони здоров'я, і міністерство. Нині лікарі роблять до п'яти операцій по підсадці на тиждень (усього в «активі» полтавців 73 прооперовані пацієнти). З відкриттям центру цей показник одразу збільшується до 20.

Цілком природне запитання про оплату «послуги». Так, вона платна, бо необхідно проводити тестування, експериментальні дослідження нових тканин, зрештою, утримувати все господарство — приміщення, персонал. Але фонд сприяє утвердженню нових форм стосунків між лікарем і хворим. А вступ до нього дає клієнту певні привілеї. Бо зробивши добровільний внесок, він стає членом фонду, а відтак, зайве не витрачає коштів. Усі необхідні медикаменти та матеріали закуповують централізовано — за пожертвування. Окрім того, завдяки благодійним коштам допомогу можуть отримати і малозабезпечені громадяни. Власне, це реальний крок назустріч страховій медицині, своєрідна каса взаємодопомоги, в якій послугу одержує той, хто наразі її найбільше потребує.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Освіта

«Горішки» з «Червоної квіточки»

Одразу зазначимо — горішки не такі вже й прості. Так називається підготовлений Лідією Будикою, вихователем дитячого дошкільного закладу «Червона квіточка» акціонерного товариства «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання імені М. Фрунзе» експериментальний навчальний посібник з математики для дошкільнят.

У ньому зібрано різні за ступенем складності інтелектуальні ігри, які допомагають значно активізувати пізнавальну діяльність малюків, розвиваючи їхнє мислення і творчі здібності. Особливості методичного підходу дозволяють досягти неймовірної ефективності і не лише не перевантажують дітей, а й навіть створюють умови для емоційного розвантаження.

Колектив дошкільного закладу один із перших долучився до розробки і впровадження програми з раннього виявлення здібних, обдарованих дітей і організації безперервної роботи з ними — від дитячого садка до вузу. Досвід «Червоної квіточки» та оригінальні методичні знахідки в цьому напрямі неодноразово були предметом обговорення на педагогічних нарадах, науково-практичних і методичних конференціях.

Творча група ентузіастів розробила нестандартні дидактичні посібники з природознавства, мови, математики. Приваблива особливість цих напрацювань у тому, що раннє залучення до процесу поглибленого освоєння знань не позбавляє вихованців радостей дитинства, не перевтомлює і не відволікає від навчання.

Віктор ТАРАСЕНКО.

Інформація про сьомий випуск акцій ВАТ «Карпати» Міжнародного банку

«Карпати» Міжнародний банк створено в процесі реорганізації комерційного банку «Карпати», зареєстрованого Держбанком СРСР 02.08.89 р., у формі товариства з обмеженою відповідальністю і зареєстровано Національним банком України 14 жовтня 1991 року за № 29.

25 листопада 1993 р. банк зареєстрований НБУ як закрите акціонерне товариство. Після прийняття загальними зборами акціонерів рішення про реорганізацію банку у відкрите акціонерне товариство, банк перереєстровано НБУ у форму ВАТ 14.09.94 р.

Засновниками банку виступили: ЗАТ «Галка» (10 580 акцій), АТЗТ «Пластмасфурнітура» (12 090 акцій), ВАТ «Львівський лакофарбовий завод (59 064 акцій), ВО «Конвеєр» (66 акцій), УВО УТОС (6 610 акцій) та ін. Станом на 01.04.99 р. акціонерами банку виступають 15 юридичних осіб та 48 фізичних осіб, з них акціонерами, частка яких у статутному фонді банку перевищує 5 % —ТзОВ ФК «Інтерфінсервіс» (34,98 %), ЗАТ «Факторсервіс» (34,12 %), ТзОВ «Торгсервіс» (9,33 %), ВАТ «Укрфінком» (8,63 %), п. Грицай Ю. М. (10,78 %).

Місцезнаходження банку: 290058, м. Львів, вул. Окуневського, 1, тел.: (0322) 52-90-51, 52-82-03, факс 59-45-64.

Баланс, звіт про фінансові результати та їх використання за 1998 р., довідка про фінансовий стан завірені аудиторською фірмою «Альтаїр-Аудит» м. Київ (ліцензія серії АБ № 001462 від 20.03.96 р.).

Зареєстрований статутний фонд банку 8 102 500 (вісім мільйонів сто дві тисячі п'ятсот) гривень сплачено повністю.

Основні показники звіту про прибутки та збитки; в грн. (ф. № 2):

Показники	на 01.01.98 р.	на 01.01.99 р.	на 01.04.99 р.
1. Доход банку: з них	1 035 365,13	1 222 431,89	279 901,42
— процентні доходи	850 354,75	933 931,73	177 314,12
— комісійні та позареалізаційні	185 010,38	288 500,16	102 587,30
2. Витрати:	693 435,73	1144 666,50	334 489,95
— процентні	296 654,31	423 537,39	84 153,62
— комісійні витрати	14 348,27	22 328,55	5 693,49
— господарські витрати та інші	382 433,15	698 800,56	244 642,84
3. Прибуток	341 929,40	77 765,39	-54 588,53

Прибуток за 1998 р., спрямований на сплату податку на прибуток до бюджету та збільшення резервів банку, згідно з рішенням загальних зборів. За результатами діяльності за І кв. 1999 р., банк має збитки у розмірі 54588,53 грн., які виникли у зв'язку з перерахуванням коштів в сумі 81025,00 грн. у фонд гарантування вкладів фізичних осіб.

Баланс банку	на 01.01.98 р. грн.	на 01.01.99 р. грн.	на 01.04.99 р. грн.
АКТИВИ			
1. Грошові кошти та залишки в НБУ	428 874, 23	406 302, 59	593 466,63
2. Казначейські цінні папери	705 614,19	560 200,09	213 256,67
3. Кошти в інших банках	56 882,69	21 618,18	122 226,06
4. Кредити під заборгованість клієнтів	2 960 722,87	4 569 074,77	10 231 422,04
5. Інвестиційні цінні папери	235 293,49	201 254,48	201 254,48
6. Основні засоби та нематеріальні активи	322 801,86	230 458,71	230 016,95
7. Нараховані доходи до отримання	—	134 624,27	165 673,74
8. Інші активи	274 067,94	247 474,63	256 240,39
УСЬОГО	**4 984 257,27**	**6 371 007,72**	**12 013 556,96**
ПАСИВИ			
1. Кошти клієнтів	1 602 350,01	1 656 946,17	2 525 788,27
2. Інші депозити	220 910,00	—	850 000,00
3. Нараховані витрати до сплати	—	12 633,77	22 260,66
4. Інші зобов'язання	38 841,28	1 718916,94	87 585,72
УСЬОГО	**1 862 101,29**	**3 388 496,88**	**3 485 634,65**
АКЦІОНЕРНИЙ КАПІТАЛ			
1. Статутний фонд	2 502 500,00	2 502 500,00	8 102 500,00
2. Резерви	9 747,62	24 678,32	24 678,32
3. Фонди банку	609 908,36	455 332,52	400 743,99
4. Акціонерний капітал усього	3 122 155,98	2 982 510,84	8 527 922,31
5. Акціонерний капітал і зобов'язання усього	4 984 257,27	6 371 007,72	12 013 556,96

Економічні нормативи, встановлені Національним банком України, дотримуються, що свідчить про фінансову стабільність банку. На момент прийняття рішення про емісію акцій, економічні санкції органами державного управління, судом і арбітражем на банк не накладалися.

Вищим органом управління банком є загальні збори акціонерів. Рада банку здійснює контроль за діяльністю виконавчого органу.

Голова ради — Рой Микола Сергійович, 1944 р.н., Голова Правління ВАТ «Львівський лакофарбовий завод», виробничий стаж — 35 років, на займаній посаді — 14 років, освіта вища технічна.

Голова ревізійної комісії — Ковальський Роман Петрович, 1949 р. н., головний бухгалтер ВАТ «Львівський лакофарбовий завод», виробничий стаж — 33 роки, на займаній посаді — 22 роки, освіта вища економічна.

Поточну діяльність банку здійснює Правління:

Голова Правління — Маланчук Ярослав Степанович, 1946 р. н., стаж роботи в банківській системі — 25 років, стаж роботи на посаді — 8 років, освіта вища —юрист.

Заступник Голови Правління — Сенюк Михайло Миколайович, 1960 р. н., стаж роботи в банківській системі — 8 років, стаж роботи на посаді — 8 років, освіта вища — економіст.

Головний бухгалтер — Хамула Орест Романович, 1969 р. н., стаж роботи в банківській системі — 8 років, стаж роботи на посаді — 7 років, освіта вища — економіст.

У власності членів виконавчого органу (Голови Правління, Першого заступника та головного бахгалтера) знаходяться прості іменні акції в кількості 962 штук.

Чисельність працівників банку — 41 чол.

Опис ділової діяльності

Банк створений з ціллю забезпечення процесу формування в регіоні змішаної економіки, надання комплексних послуг громадянам та юридичним особам, їх розрахунково-касового, кредитного і валютного обслуговування у національній та іноземній валютах, виконання інших банківських операцій, так, банк отримав ліцензію НБУ № 107 від 23.06.98 р. на здійснення банківських операцій з 22 видів банківської діяльності. Банк має дозвіл Міністерства фінансів України № 922 від 30.05.96 р. на здійснення діяльності з випуску та обігу цінних паперів. «Карпати» МБ є членом Асоціації комерційних банків України. Банком відкрито 4 кореспондентські рахунки за межами України в провідних країнах світу.

За рахунок власних та залучених коштів банком проводиться кредитування суб'єктів підприємницької діяльності (близько 4,4 млн. грн.), а також інвестування коштів, а саме: в облігації внутрішньої державної позики та цінні папери інших емітентів (5,3 млн. грн.). Наукові дослідження банком не проводились.

Дані про попередні випуски акцій

За час свого існування банком проведено 6 емісій. Рішення про першу емісію акцій закритого акціонерного товариства «Карпати» Міжнародний банк прийняте загальними зборами акціонерів 18 листопада 1993 р. Випущено 10429 (десять тисяч чотириста двадцять дев'ять) простих іменних акцій, номінальною вартістю 100000 (сто тисяч) крб. за штуку, на загальну суму 1042900000 (один мільярд сорок два мільйони дев'ятсот тисяч) крб. Свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів видано Міністерством фінансів України № 23/1/94 від 19 січня 1994 р.

Рішення про другу емісію акцій прийнято на загальних зборах акціонерів «Карпати» Міжнародного банку 01 березня 1994 р. Було додатково випущено 32071 (тридцять дві тисячі сімдесят одна) проста іменна акція, номінальною вартістю 100000 (сто тисяч) крб. за одну штуку, на загальну суму 3207100000 (три мільярди двісті сім мільйонів сто тисяч) крб. Свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів видано Міністерством фінансів України № 150/1/94 від 18 квітня 1994 р.

Рішення про перетворення закритого акціонерного товариства «Карпати» Міжнародний банк у акціонерне товариство відкритого типу, а також про третю емісію акцій було прийняте загальними зборами акціонерів 01 квітня 1994 р. Було додатково випущено 60000 (шістдесят тисяч) простих іменних акцій, номінальною вартістю 100000 (сто тисяч) крб., на загальну суму 6000000000 (шість мільярдів) крб. Свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів видано Міністерством фінансів України № 284/1/95 від 31 липня 1995 р.

Рішення про четверту емісію акцій прийняте загальними зборами акціонерів «Карпати» Міжнародного банку 17.06.1995 р. Додатково випущено 900000 (дев'ятсот тисяч) простих іменних акцій, номінальною вартістю 100000 (сто тисяч) крб., на загальну суму 90000000000 (дев'яносто мільярдів) крб. Свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів видано Міністерством фінансів України № 250/1/96 від 31 травня 1996 р.

Рішення про п'яту емісію акцій прийнято загальними зборами акціонерів «Карпати» МБ 21.03.96 р. Додатково випущено 1500000 (один мільйон п'ятсот тисяч) простих іменних акцій, номінальною вартістю 1 (одна) гривня за акцію, на загальну суму 1500000 (один мільйон п'ятсот тисяч) грн.

Свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів видано ДКЦПФР № 745/1/97 від 25.09.97 р.

Відповідно до вимог розділу 6 Закону України «Про національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні» на загальних зборах акціонерів, які відбулися 24 грудня 1998 року, було прийнято рішення про приведення попередніх випусків акцій у документарну форму. В результаті чого вищевказані свідоцтва втратили чинність, а банк отримав свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів, видане Львівським територіальним управлінням ДКЦПФР № 14/13/1/99 від 12.01.99 р., на загальну суму 2502500 (два мільйони п'ятсот дві тисячі п'ятсот) грн., номінальною вартістю 1 (одна) гривня за акцію, в кількості 2502500 (два мільйони п'ятсот дві тисячі п'ятсот) штук простих іменних акцій.

Після прийняття загальними зборами акціонерів 28.04.98 р. рішення про шосту емісію акцій додатково було випущено 5600000 (п'ять мільйонів шістсот тисяч) простих іменних акцій, номінальною вартістю 1 (одна) гривня кожна, на загальну суму 5600000 (п'ять мільйонів шістсот тисяч) гривень.

У результаті чого свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів, видане Львівським територіальним управлінням ДКЦПФР № 14/13/1/99 від 12.01.99 р., втратило чинність, а банк отримав свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів, видане ДКЦПФР № 88/1/99 від 17.03.99 р., на загальну суму 8102500 (вісім мільйонів сто дві тисячі п'ятсот) грн., номінальною вартістю 1 (одна) гривня за акцію, в кількості 8102500 (вісім мільйонів сто дві тисячі п'ятсот) штук простих іменних акцій.

Дані про емісію акцій

Рішення про випуск акцій сьомої емісії прийнято загальними зборами акціонерів 28 квітня 1999 р. Протокол № 1.

Мета випуску акцій — проведення активної фінансово-кредитної політики, підвищення платоспроможності банку, нарощення масштабів діяльності, виконання вимог НБУ щодо збільшення статутного фонду. Кошти, отримані від розміщення акцій «Карпати» МБ, планується направляти на розширення можливостей банку щодо надання банківських послуг, зокрема активних операцій в частині надання кредитів суб'єктам підприємницької діяльності — 100% (6 000 000 грн.);

Загальна сума емісії становить 6 (шість) млн. гривень. Категорія акцій — прості іменні. Серія акцій, які випускаються — А; серія А — прості іменні акції за номерами 8102501—14102500.

Номінальна вартість кожної акції становить — 1 (одна) гривня.

Загальна кількість акцій — 6000000 (шість мільйонів) штук.

Акції прості на пред'явника та привілейовані іменні не випускаються.

Форма та строки передплати

Акції розміщуються шляхом відкритої передплати, випускаються в документарній формі і оплачуються в національній валюті України.

Термін емісії:

початок передплати — 15 червня 1999 року

закінчення передплати — 14 грудня 1999 року

За відмови від випуску акцій юридичним та фізичним особами кошти повертаються протягом 30 днів від дня прийнятого рішення загальними зборами акціонерів.

Передплата акцій здійснюється у приміщенні «Карпати» МБ за адресою: м. Львів, вул. Т. Окуневського, 1.

Контактні телефони: (0322) 52-90-51, 52-82-03, тел.-факс 59-45-64.

Послугами торговців цінними паперами банк не користується.

Реєстр акціонерів «Карпати» МБ ведеться банком згідно з Дозволом Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку на право ведення власного реєстру власників іменних цінних паперів № 46-24-Е від 23.05.97 р.

Передплата на акції здійснюється на підставі заяви та укладеного в «Карпати» МБ договору. Першочергове право на придбання акцій нового випуску за номінальною вартістю належить акціонерам банку. Іншим покупцям продаж акцій здійснюється за ціною, погодженою з Правлінням банку.

Акції банку не підлягають продажу та котируванню на фондовій біржі та позабіржових торговельно-інформаційних системах. Продаж акцій на позабіржовому ринку здійснюється за номінальною вартістю.

До дня скликання загальних зборів з результатів підписки особи, які підписалися на акції, повинні внести не менш як 30% номінальної вартості акцій, після чого власнику акцій видається тимчасове свідоцтво, яке підтверджує внесення коштів.

Акціонер зобов'язаний оплатити повну вартість акцій не пізніше року після закінчення підписки.

Зарахуваня коштів юридичних та фізичних осіб, які придбають акції банку сьомої емісії, здійснюються на балансовий рахунок № 3630 «Внески за незареєстрованим статутним фондом». Відповідно до вимог Національного банку України і Державної податкової інспекції України з метою підтвердження наявності власних коштів, що можуть бути спрямовані на придбання акцій, юридичні особи, які бажають придбати акції, повинні подати до установи банку аудиторські висновки, баланс та звіт про фінансові результати та їх використання станом на останню звітну дату.

У разі придбання акцій на суму понад сто неоподатковуваних мінімумів, фізичні особи подають до установи банку довідку ДПІ про джерела коштів, що спрямовуються ними для внесення плати за акції.

Після закінчення вказаного в повідомленні строку підписка припиняється. У разі недосягнення або перевищення рівня підписки, рішення про результати підписки приймають загальні збори акціонерів. За відмови загальними зборами акціонерів зайвої підписки внесені раніше суми повертаються у 30-денний термін, згідно з переліком передплатників з кінця переліку.

Якщо акції сьомої емісії будуть розміщені достроково, Рада банку може прийняти рішення про дострокове припинення передплати.

Акціонери набувають права власності і розпорядження на власний розсуд акціями сьомого випуску та отримують сертифікат на загальну кількість придбаних ним акцій, після повної оплати акцій та реєстрації акцій в порядку, передбаченому чинним законодавством України.

Власники простих іменних акцій мають право:

— самостійно розпоряджатися акціями у відповідності до чинного законодавства з обов'язковою реєстрацією зміни власника реєстратором, який веде реєстр акціонерів банку;

— одержувати дивіденди пропорційно до сумарної вартості акцій;

— брати участь у загальних зборах акціонерів особисто або через представника;

— на одержання частини майна банку, пропорційно до вартості належних йому акцій, у разі ліквідації банку.

Порядок виплати дивідендів

Дивіденди по акціях виплачуються за підсумками року за рахунок чистого прибутку банку, який залишається в його розпорядженні після сплати встановлених податків та інших обов'язкових платежів. Розмір, терміни та порядок виплати дивідендів визначається загальними зборами акціонерів.

Депонування коштів, виконання операцій, виплата дивідендів здійснюватимуться у приміщенні банку за адресою: м. Львів, вул. Окуневського, 1.

Фактори ризику

Можливі фактори ризику зводяться до таких, що випливають із загальної економічної ситуації, а також законотворчої політики, що можуть погіршити фінансово-інвестиційний клімат і накласти відбиток на ефективність діяльності комерційних банків.

Запрошуємо на торги

Управління охорони здоров'я Полтавської облдержадміністрації оголошує торги на визначення постачальників на 1999 рік:

Санітарних автомобілів УАЗ — 20 штук.

Тендерні документи можна отримати за адресою: м. Полтава, вул. Комсомольська, 44, кімната 12 щоденно з 14.00 до 16.00. крім суботи та неділі до 18 червня 1999 року.

Пропозиції надавати за цією адресою до 19 червня 1999 року в запечатаних конвертах.

Запрошуємо на торги

Управління охорони здоров'я Полтавської облдержадміністрації оголошує торги на визначення постачальників на 1999 рік.

1. Інсулінів для дітей та дорослих.
2. Медикаментів за пільговими рецептами.
3. Поточне забезпечення лікувальних закладів обласного підпорядкування медикаментами.

Тендерні документи можна отримати за адресою: м. Полтава, вул. Комсомольська, 44, кімната 12, щоденно з 14.00 до 16.00, крім суботи та неділі до 18 червня 1999 року.

Пропозиції надавати за цією адресою до 19 червня 1999 р. в запечатаних конвертах.

У номер

✔ Одеса

Скрипка Співакова — юному обдаруванню

Володарем старовинної скрипки роботи італійського майстра, на якій грав відомий маестро Володимир Співаков, став 10-річний учень Одеської спеціалізованої музичної школи ім. П. Столярського Олексій Семененко. Її йому вручено на фестивалі «Діти — дітям!», започаткованому днями в Одесі. Причетний до форуму юних талантів знаменитий московський музикант, батьки якого народилися в Одесі, а мати свого часу навчалася у згаданій музичній школі, зробив цінний дарунок з надією, що місто дасть культурі ще немало відомих імен. Гра Олексія Семененка на фестивалі засвідчила: скрипка потрапила за адресою.

✔ Чернігів

Діти — за дружбу і пісню

У прикордонній Сеньківці, що на Чернігівщині, біля монумента Дружби відбулося міжнародне дитяче свято. Школярі з України, Білорусі та Росії взяли участь у фестивалі фольклорних колективів, продемонстрували свої витвори з пластиліну, дерева, лози.

✔ Львів

Захистімо свободу слова

Біля пам'ятника Тарасові Шевченкові, на проспекті Свободи, відбулося читацьке віче на захист народного часопису «За вільну Україну». Первісткові демократичної преси, що його зініціював В'ячеслав Чорновіл, загрожує загибель. Редактора і головного бухгалтера звинувачують у злочинній змові щодо несплати податків. Члени комітету захисту газети, що його очолює професор Львівського держуніверситету Йосип Лось, вважають не випадковим такий збіг обставин: кримінальну справу порушено саме тоді, коли газета розпочала цикл публікацій про Євгена Марчука. Учасники віче, що проходило під гаслом «Захистімо свободу слова», оголосили збір коштів на підтримку газети.

✔ Миколаїв

Бузький лиман запрошує іноземців

Акваторію Бузького лиману, а отже, тривалий час і «закрите» місто Миколаїв, відкрито для іноземних невійськових суден та військових кораблів. У Миколаївському морському торговому порту починає діяти пункт пропуску через державний кордон для міжнародного морського сполучення. Нововведення відкриває для міста й регіону, а також для України в цілому ширші можливості для налагодження торговельно-економічних та культурних зв'язків із зарубіжжям.

✔ Фотофакт

І все одно Андрій молодець!

***Теніс.* Закінчився відкритий чемпіонат Франції. На кортах «Ролан Гаррос» у вирішальному матчі зійшлися українець Андрій Медведєв і американець Андре Агассі. Перші два сети виграв Андрій, який нині на великому піднесенні, — 6:1, 6:2. Але в наступних трьох досвідчений Агассі зумів зламати хід поєдинку і виграв їх — 6:4, 6:3, 6:4. І все одно наш тенісист заслуговує на найвищу похвалу. До речі, з 99-го місця у світовому рейтингу Медведєв перейшов на ... 26-те!**

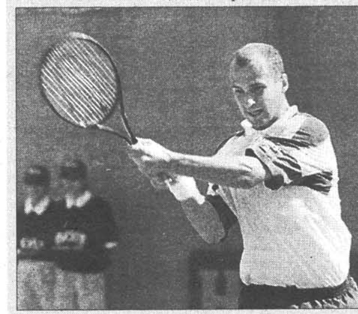

Ювілеї

Українськими шляхами Пушкіна

Маленьке містечко Кам'янка, що на Черкащині, знамените тим, що тут у 1820—1822 роках у родині декабристів Давидових гостював Олександр Пушкін. На берегах однієї з книг у бібліотеці Давидових поет написав: «Ваш тихий, милый Каменград Я покидать совсем не рад».

У Кам'янці й досі є чимало місць, пов'язаних з іменем Пушкіна. Це Зелений будиночок, Пушкінський грот, Млинок декабристів, Пушкінська скеля та інші.

До 200-річчя від дня народження генія російської літератури у Кам'янці відбулися наукова конференція, обласне дитяче свято пушкінської поезії, конкурс дитячих малюнків «Світ Пушкіна очима дітей». Значною подією стала участь Кам'янського історико-культурного заповідника у міжнародній виставці «Пушкінські музеї світу».

У день 200-літнього ювілею О. Пушкіна в «тихому, милому Каменграді» відбувся великий святковий концерт, а в багатьох містах і селах Черкащини — читацькі конференції, літературно-мистецькі дійства, виставки. Обласна бібліотека імені В. Маяковського провела «Пушкінські вечори».

Лідія ТИТАРЕНКО.

Фестивалі

Ніч, відкрита для кіноідей

Протягом ночі з суботи на неділю столична кінотусовка була обтяжена нелегкою місією: передивитися майже 60 фільмів. Окрім глядачів, у сутінках дворика на Андріївському узвозі ці стрічки оцінювало міжнародне журі. І в чотирьох номінаціях фестивалю «Відкрита ніч» відзначало по кілька найкращих робіт.

Головний приз дістався короткометражці «Пірнаю» Володимира Дощука. Переможець отримав кіноплівку «Кодак» на 1500 доларів США.

Працювало тут і журі літературних сценаріїв. Воно назвало 11 найцікавіших творів.

Організований Михайлом Іллєнком фестиваль уже втретє відкриває браму київській кіноночі. І має дуже благородну мету: показувати ті стрічки, що їх іменують некасовими, інтелектуальними, експериментальними тощо. Не слід думати, що вони пішли в небуття. Це кіно існуватиме доти, доки існуватимуть небайдужі до істинних кіноцінностей. А таких людей чимало. Це вкотре підтвердив фестивальний показ, що розпочався на заході сонця і завершився з його першим промінням.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

Росію зарано «поховали»

Футбол. Відбіркові матчі чемпіонату Європи.

ГРУПА 1. Італія — Уельс — 4:0; Данія — Білорусь —1:0. **Італія — 13 очок,** Швейцарія — 7, Уельс — 6, Данія — 5, Білорусь — 2. **ГРУПА 2.** Албанія —Норвегія — 1:2, Грузія — Греція — 1:2, Латвія —Словенія — 1:2. Норвегія — 16, Греція — 9, Словенія, Латвія — по 8, Грузія — 4, Албанія — 3. **ГРУПА 3.** Німеччина — Молдова — 6:1, Фінляндія —Туреччина — 2:4. Німеччина, Туреччина — 12, Фінляндія — 6, Північна Ірландія — 5, Молдова — 2. **ГРУПА 5.** Польща — Болгарія — 2:0, Англія — Швеція — 0:0. Швеція — 13, Польща — 9, Англія — 8, Болгарія — 4, Люксембург — 0. **ГРУПА 6.** Іспанія — Сан-Марино —9:0, Ізраїль — Австрія — 5:0. Іспанія — 12, Ізраїль — 10, Австрія, Кіпр — по 9, Сан-Марино — 0. **ГРУПА 7.** Португалія — Словаччина — 1:0, Румунія —Угорщина — 2:0, Азербайджан — Ліхтенштейн — 4:0. Португалія — 15, Румунія — 14, Угорщина, Словаччина — по 8, Азербайджан, Ліхтенштейн — по 3. **ГРУПА 8.** Македонія — Хорватія — 1:1. Македонія, Хорватія —по 7, Ірландія, Югославія — по 6, Мальта — 0. **ГРУПА 9.** Боснія — Литва — 2:0, Естонія — Чехія — 0:2, Фарери — Шотландія — 1:1. Чехія — 18, Шотландія —8, Естонія, Боснія — по 7, Литва — 5, Фарери — 2.

ГРУПА 4. ФРАНЦІЯ — РОСІЯ. 2:3. Петі, 48, Вілтор, 53 — Панов, 38, 75, Карпін, 86. **ІСЛАНДІЯ — ВІРМЕНІЯ.** 2:0.

УКРАЇНА — АНДОРРА. 4:0 (2:0).

1:0 Попов, 36, 2:0 Ребров, 41, 3:0 Дмитрулін, 56, 4:0 Гусин, 89.

УКРАЇНА: Воробйов, Лужний, Микитин (Мізін, 72), Головко, Ващук, Дмитрулін (Максим'юк, 79), Цихмейструк, Попов, Гусин, Шевченко (Скаченко, 67), Ребров.

АНДОРРА: Альварес, Пол, Мартін (Лусендо, 53), Гарсія, А. Ліма, І. Ліма, Гонсалес, Сонехс, Рамірес, Х. Санчес, Руїс.

Попереджено Х. Санчеса (73), Руїса (81), Максим'юка (86).

Арбітр Андреас Джорджіо (Кіпр).

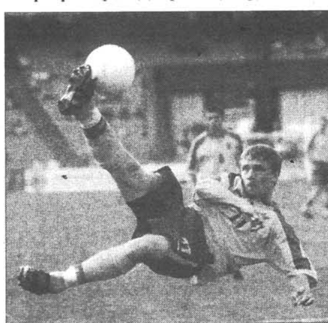

5 червня. Київ. НСК «Олімпійський». 26 градусів. 51 000 глядачів.

	В	Н	П	М	О
УКРАЇНА	4	2	0	12—3	14
Ісландія	3	3	0	7—2	12
Франція	3	2	1	10—6	11
Росія	3	0	3	16—10	9
Вірменія	1	1	4	3—10	4
Андорра	0	0	6	2—19	0

Різниця в класі суперників була величезна. Всі м'ячі наші футболісти забили, мов справжні британці, — головою.

— Результату ми добилися без особливих зусиль, — сказав після зустрічі один із тренерів української команди Леонід Буряк. — Мали добру нагоду подивитися в ділі кількох гравців, зокрема, Цихмейструка, Максим'юка. Неповний матч провів Шевченко, у якого протягом кількох днів перед матчем була підвищена температура. Дали йому можливість відпочити. Тепер для нас головне — відновитися до матчу з Вірменією. Це — винятково принциповий і важливий матч для нас...

Завтра в четвертій групі зустрінуться: Вірменія —Україна, Андорра — Франція, Росія — Ісландія.

«Буковина» і «Десна» розпрощалися з другою лігою

Першість України. Перша ліга. 36-й тур: «Явір-Суми» — «Чорноморець» — 1:1. 7500 глядачів. Матюшенко, 43 — Голоколосов, 86. **«Нафтовик» — «Металург» — 2:0.** 1500. Харченко, 31 та 59, обидва з пенальті. **«Поліграфтехніка» — «Торпедо» — 3:3.** 2500. Попов, 65, Гура, 68, Задорожний, 85 («Т» у свої ворота) — Косенко, 13, Крісанов, 31, Бондаренко, 33. **«Кремінь» — «Шахтар-2»** — 3:0. 5500, Гусак, 3, Агаєв, 44 та 51, з пенальті. **ЦСКА-2 — «Динамо-2» — 1:1.** 700. Закарлюка, 30 — Єзерський, 79. **ФК «Черкаси» — «Десна» — 5:0.** 2500. Олег Грицай, 7, 12, 50, Гулий, 82, Панченко, 87. **«Полісся» — «Сталь» — 2:1.** 1500. Софілканич, 2, з пенальті, Паршин, 50 — Плотников, 85. **ФК «Вінниця» — «Шахтар» — +:-. «Волинь» — «Буковина» — 2:0.** 1000. Драницький, 30, Кохановський, 43.

Два різні тайми побачили глядачі, які прийшли на олександрійський стадіон «Ніка». У першому — лідер мав безперечну перевагу, яку підтвердив трьома голами у ворота господарів. А от у другому картина на полі різко змінилася. Тепер вже «Поліграфтехніка» диктувала свої умови «Торпедо». І лідер не витримав тиску олександрійців, які вирвали нічию, — 3:3.

Після домашньої поразки від динамівців Києва черкащани відвели душу у грі з «Десною». Хет-трик у цьому матчі вдалося зробити Олегу Грицаю, який очолив список кращих бомбардирів ліги — 16 м'ячів.

Після недільних матчів змін у турнірній таблиці майже не сталося. Попереду — «Динамо-2» — 81 очко. У «Торпедо» — 76 і в «Чорноморця» — 67 очок. У підвалинах турнірної таблиці розмістилися «Металург» (42 очки) і «Кремінь» (37), які ще не втратили шансів на продовження прописки в лізі. А от «Буковина» (27 очок) і «Десна» (23) можуть готуватися до виступів у другій лізі. «Шахтар» з Макіївки вже давно знято з участі в турнірі.

14 червня відбудуться матчі «Шахтар-2» — ЦСКА-2, ФК «Львів» — «Поділля», а 18 червня пройде повний 37-й тур.

Редактор номера Світлана ПИСАРЕНКО.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 200579.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311102.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець — Верховна Рада України